

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ŽATEC
KRÁLOVSKÉ MĚSTO

Plán sociálního začleňování Žatec na období 2022 - 2026

Kateřina Kubíčková

1. revize srpen 2024

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Obsah

A/ ANALÝZA	4
A.1/Hodnocení předchozího plánovacího cyklu	5
A.2/ Sociální vyloučení v obci	6
A.3/ Analýzy a charakteristika výskytu sociálního vyloučení v obci.....	11
A.3.1/ Oblast prevence, zdraví a rodina	11
A.3.2/ Zaměstnanost a Zadluženost	20
A.3.3/ Bydlení	29
A.4.4/ Strategické plánování – rozvoj města.....	33
A.4/ Institucionální analýza	34
B/ STRATEGIE	37
B.1/ PREVENCE, ZDRAVÍ a RODINA	37
B.2/ ZAMĚSTNANOST	43
B.3/ ZADLUŽENOST	44
B.4/BYDLENÍ	46
C/ IMPLEMENTACE, MONITORING A EVALUACE	47
C.1/ Implementace plánu	48
C.2/ Analýza rizik	49
C.3/ Monitoring, evaluace a revize plánu.....	51
D/FINANCOVÁNÍ PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	53

Žatec pokračuje

Město Žatec tímto plánem bezprostředně navazuje na předchozí Strategický plán sociálního začleňování s obdobím platnosti 2020 – 2022, který vznikl po navázání spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování a podpisu Memoranda o spolupráci v roce 2019.

Prostřednictvím Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSV+) jako nástroje pomoci obcím a svazkům obcí při sociálním začleňování sociálně vyloučených obyvatel jsou k dispozici prostředky Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF). V rámci této formy spolupráce mohou obce koordinovaně čerpat prostředky ze tří operačních programů. Podmínkou čerpání, je aktuální Plán sociálního začleňování.

Plán má vazbu na Komunitní plán sociálních služeb na roky 2020 - 2023 a na nově vznikající aktualizaci Plánu prevence kriminality. Organizačně plán spadá pod komisi prevence kriminality a sociální a zdravotní komisi, které jsou součástí organizační struktury úřadu jako poradní orgány obce.

Součástí plánu jsou provázaná opatření, protože fenomén sociální vyloučení je utvářen řadou jevů a jedná se tak o složitý problém s nesnadným řešením. Tento navazující plán dále rozvíjí předchozí strategii a snahy o změnu.

Úvod k revizi

S ohledem na dosavadní vývoj plnění plánu v letech 2022 – 2023 a nepokryté potřeby v lokalitě došlo postupně k posouzení aktuální situace v oblasti zadluženosti obyvatel a oblasti zdraví. Z posouzení vyplynuly nové potřeby i potvrzení platnosti potřeb vyplývající z mapování pro účely nastavení strategie sociálního začleňování v roce 2022.

V aktuální revizi plánu se nové potřeby promítli do stávajících opatření strategie a došlo k jejich aktualizaci, tak aby bylo dosaženo původních cílů a odpovídalo reálným a aktuálním potřebám cílových skupin. Aktualizace opatření strategie odpovídá zkušenostem místních poskytovatelů podpor a sociálních služeb v dotčených oblastech.

Strana	Popis změny	Datum změny
Titulní	Vloženo datum revize	srpen 2024
3	Úvodní slovo – doplněn úvod k revizi	srpen 2024
10	Doplněna tabulka – index SV v letech 2021 - 2023	srpen 2024
10	Cílová skupina – aktualizace popisu cílové skupiny	srpen 2024
12	Analytická část, Kapitola A.3.1/ Oblast prevence, zdraví a rodina – posouzení stavu v oblasti zdraví	srpen 2024
22 - 23	Kapitola A.3.2/ Zaměstnanost a Zadluženost – doplněny tabulky s daty k exekucím a insolvenčním + komentář	srpen 2024
24 - 25	Kapitola A.3.2/ Zaměstnanost a Zadluženost – přidány nově identifikované potřeby	srpen 2024
37 - 38	B.1/ PREVENCE, ZDRAVÍ a RODINA – aktualizována opatření priority 1 (oblast zdraví) včetně aktualizace nákladů	srpen 2024
43 - 45	B.3/ ZADLUŽENOST – aktualizace opatření 1.1.1 – 1.1.4, přidáno nové opatření 1.1.5 včetně aktualizace nákladů	srpen 2024
51	Aktualizována tabulka Přehled indikátorů výstupu	srpen 2024
52	D/FINANCOVÁNÍ PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ - aktualizována tabulka Financování PSZ	srpen 2024
53	Doplněn seznam tabulek	srpen 2024

AI ANALÝZA

A.1/Hodnocení předchozího plánovacího cyklu

Na podzim roku 2021 byl předchozí Strategický plán sociálního začleňování evaluován. Z evaluace vyplynulo, že se nepodařilo naplnit opatření oblasti bydlení, která směřovala ke vzniku pojetí a základních hledisek bytové politiky ve městě, a to na základě sociodemografických dat a analýzy struktury bytů s ohledem na bytové potřeby ohrožených cílových skupin. V oblasti prevence měla zpoždění oproti plánovanému harmonogramu opatření zaměřená na revitalizace hřišť 10+ včetně mapování stávajícího stavu dětských hřišť a herních ploch ve městě, které stále probíhá. Ostatní opatření se i přes nepříznivé období spojené s omezujícími opatřeními kvůli onemocnění Covid 19 dařilo plnit dle plánu a došlo k řadě úspěchů.

V tomto období se podařilo uskutečnit veřejné setkání s obyvateli lokality v rámci ulic Písečná a Dr. Kůrky, rozběhnout systematickou podporu v oblasti zadlužení včetně pravidelného setkávání místních aktérů v rámci dluhové platformy včetně pracovníků MěÚ Žatec, finančního odboru. Rozběhnout novou službu Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, která významně přispěla k systematictější práci s mládeží. V oblasti zaměstnanosti se dařilo podpořit osoby se ztíženým přístupem na trh práce prostřednictvím tréninkových pracovních míst. A v oblasti bydlení zabydlovat rodiny v tíživé bytové situaci.

Za úspěchem v oblasti zabydlování stojí inovativní projekt Housing first, který v lounském okrese realizuje od roku 2020 spolek Vavřinec, z.s. V rámci projektu mohou rodiny využívat podporu formou sociální práce či garančního fondu. V Žatci bylo zabydleno celkem 9 rodin, přičemž 4 z nich byl poskytnut byt z bytového fondu Města Žatce. Žatec tak patří mezi 9 obcí, které se do projektu Housing First zapojily. Spolek eviduje více než 70 žádostí žateckých rodin v bytové nouzi, které mají zájem o vstup do projektu. Vzhledem k potřebnosti této formy bydlení v lokalitě, plánuje Vavřinec, z.s. realizaci návazného projektu pro roky 2022 – 2025. Město Žatec vydalo souhlasné stanovisko s realizací projektu na území města a odsouhlasilo zapojení dalších bytů do projektu v následujícím dotačním období.

V Žatci byl dále úspěšně realizován projekt Žatec bez dluhů v období od června 2020 do června 2022. Obsahem byla intenzivní práce se zadluženými osobami či osobami, které jsou přímo ohroženy budoucí zadlužeností. Projekt realizovalo Sociální centrum pro rodinu, z.ú. Projektem prošlo za 25 měsíců téměř 200 osob a to jak formou individuálního poradenství prostřednictvím dluhové poradny, tak také individuálními kurzy, jejichž cílem bylo zvýšit povědomí o finančním trhu a hospodaření. Těmi prošlo 25 osob. Centrum poskytovalo také preventivní aktivity formou pravidelného měsíčního sloupku v Žateckém zpravodaji, který se zabýval odpověďmi na otázky, se kterými se pracovníci dluhové poradny setkávají. Dále zpracovalo a poskytlo cílové skupině osob 15-65 let edukační letáky ve 3 edicích, které se věnovali návodu, jak postupovat při vzniku dluhu, exekuce a realizovalo i několik besed nad aktuálními tématy.

Zásadním pro projekt bylo také fungování dluhové platformy tj. pravidelného setkávání odborných subjektů, Města Žatec, neziskových organizací a veřejnosti nad aktuálními problémy ve městě. Na 8 setkáních přítomní projednávali časté změny v legislativě, tlumení dopadů společenských změn a zvyšování osvěty, hledání společných postupů, jak snižovat zadluženost, aktivovat dlužníky, zaměstnavatele a společnými postupy efektivně koordinovat podporu osobám z cílové skupiny.

Díky projektu se podařilo vstoupit do oddlužení (osobního bankrotu) téměř 30 osobám ze Žatce, podařilo se navázat spolupráci se zaměstnavateli a podpořit zadlužené osoby v hledání a udržení si zaměstnání. Velmi efektivně se podařilo zasíťovat spolupracující subjekty na území Žatce a navázat intenzivní spolupráci mezi osobami z cílové skupiny, neziskovými organizacemi a městem prostřednictvím dluhové platformy, kterou Centru garantuje.

Dále byl velmi úspěšný projekt Tréninková pracovní místa Žatec organizace K srdci klíč, který byl realizován od 1.9.2020 do 30.6.2022. Během působení v Žatci bylo osloveno celkem 89 osob se ztíženým přístupem na trh práce, z toho jich celkem 61 vstoupilo do projektu, 25 na tréninkové pracovní místo a k 30. 5 2022 jich 9 prostoupilo na volný pracovní trh. Jednomu účastníkovi se podařilo s podporou pracovníků vyřídit dotované pracovní místo zahradníka-pracovníka údržby v žatecké nemocnici přes kontaktní pracoviště Úřadu práce v Lounech, na kterém stále setrvává a nemocnice

by jej po jeho skončení ráda přijala jako svého kmenového zaměstnance. Jedna účastnice během projektu podle svých slov získala sebevědomí na to, aby začala pracovat jako pomocná síla v kuchyni v Německu a začala řešit svou dluhovou situaci. Další účastnice projektu začala pracovat jako pracovnice úklidu v žatecké základní škole, kde pracuje stále, následně si našla podnájem a mohla tak s dcerou odejít z azylového domu a začít znovu. Několika účastníkům se podařilo vyřídit žádost o invalidní důchod, který byl s ohledem na jejich zdravotní stav více než nezbytný. Ve spolupráci s dalšími službami ve městě pomohli pracovníci organizace k Srdci klíč také podpořeným osobám zajistit finanční prostředky na kauci a vyhledat bydlení v podnájmu. Všechny podpořené osoby prošly vzdělávacími aktivitami projektu, učili se pracovním návykům a osvojovali a prohlubovali si své měkké dovednosti a klíčové kompetence, které jsou více než důležité pro běžný i pracovní život.

Nízkoprahové zařízení „Coolna“ pro děti a mládež ve věku 15 až 26 let (NZDM Coolna) působí v Žatci od ledna roku 2021, jehož vznik podnítila mimo jiné i potřebnost definovaná Strategickým plánem sociálního začleňování na roky 2020 - 2022. Jedná se o sociální službu, kterou zajišťuje Charita Most. A od doby svého provozu již nabídlo pomoc více než stovce dětí a dospívajících, z nichž naprostá většina nabídku využila. Vedle těchto dětí a mládeže byla služba poskytnuta dalším několika desítkám uživatelů, kteří využili možnost zůstat ve službě anonymní.

V rámci fungování zařízení Coolna bylo realizováno několik workshopů, které se věnovali aktuálním tématům, která jsou cílové skupině blízká jako např. prevence užívání návykových látek, sebeochrana, kyberšikana, prevence pohlavně přenosných chorob, sebeobrana, nebo kurz první pomoci. O některá tato témata projeví také zájem žáci posledních ročníků základních škol, kterým pracovníci zařízení vyšli vstříc a některá z témat realizovali opakovaně. Nezřídka se stalo, že návštěva workshopu byla prostředkem k navázání kontaktu, spolupráce a využití další nabídky zařízení.

Coolna a její pracovníci aktivně spolupracují s ostatními neziskovými organizacemi a poskytovateli sociálních služeb v Žatci. Také s pracovníky MěÚ Žatec (zejména preventisty), Policií ČR a Městskou policií, školami (základní školy, střední školy a učiliště) a místními zaměstnavateli, Armádou ČR, která pro zařízení realizuje projekt Kompas.

Služba a poskytované aktivity plní svůj účel ve smyslu poskytování bezpečného prostoru pro mládež z „ulice“. Děti se při nich vzdělávají a získávají nové dovednosti.

Za prozatím krátkou dobu působení se již několikrát stalo, že pracovníky vyhledali děti a dospívající s otázkou řešení pocitu bezpečnosti ve vlastní rodině, a otázkou setrvání v rodině, nebo využití možností ústavní péče do doby dosažení zletilosti. I takové otázky jsou tématem ve službě NZDM Coolna, která díky tomu navázala další kontakty např. s pracovníky oddělení sociálně právních ochrany dětí a pracovníky Diagnostických ústavů nebo Středisek výchovné péče.

V Coolně také probíhají další různorodé aktivity, které si kladou za cíl podporovat a rozvíjet talent, zájem a motivaci mladých lidí ze sociálně vyloučených rodin – nabídka hudební zkušebny, kreativní činnosti, základní dovednosti v péči o domácnost i sebe samé, ruční práce. Veškeré aktivity jsou doplňovány skupinovými či následně individuálními rozhovory s uživateli, během nichž jsou zjišťovány další aktuální potřeby uživatelů, na které jsou dále navázány aktivity přímo směřující k jejich saturaci.

Díky otevřenosti, kterou v rámci kontaktu s dětmi pracovníci preferují, je mohli zapojit do rozhodování o míře zveřejňovaných informací o zařízení na sociálních sítích. A děti toto participativní zapojení do procesu rozhodování velmi ocenili.

A.2/ Sociální vyloučení v obci

Město Žatec se skládá ze sedmi částí: Žatec, Bezděkov, Milčeves, Radíčeves, Trnovany, Velichov, Záhoří. Je zde dlouholetá historie zpracování chmele. Město disponuje rozsáhlým historickým středem, a nejen proto disponuje i velkým potenciálem pro další rozvoj turismu.

Přímo na okraji města je průmyslová zóna Astra, v níž má soustředěnu výrobu firma Koito Czech s více než 1 000 zaměstnanci, včetně osob s nízkým stupněm dosaženého vzdělání, nízkou kvalifikací či bez praxe. V jiné nedaleké průmyslové zóně s názvem Triangle jsou koncentrovány další firmy s výrobními provozy orientovanými především na oblast automobilového průmyslu. Subjekty zaměstnávající osoby s nízkou kvalifikací se nacházejí i přímo ve městě. Patří mezi ně například HP-Pelzer, ale též Nemocnice Žatec.¹

V Žatci bylo v roce 2015 dle Interaktivní mapy sociálně vyloučených lokalit známé jako Gabalovy mapy identifikováno 5 lokalit vykazující znaky i prostorového sociálního vyloučení: v případě čtyř lokalit se buď jednalo o skupiny domů v několika ulicích, nebo o jednotlivé domy se zvýšeným podílem obyvatel ohrožených sociálním vyloučením. Dále byla za objekt s vyšším počtem osob ohrožených sociálním vyloučením označena jedna komerční ubytovna. Všechny tyto objekty byly v majetku soukromníků. Počet obyvatel těchto 5 lokalit činil dle mapy 700 - 800 osob.

V dokumentu Strategie prevence kriminality města Žatec pro roky 2017 – 2021 se uvádí, že na území města se nenachází sociálně vyloučené lokality, které by vykazovaly převažující znaky sociálního vyloučení ve smyslu prostorového vyloučení. Ve shodě s poznatky z Interaktivní mapy sociálně vyloučených lokalit se zde hovoří o „mikrolokalitách“ nebo objektech s vyšším podílem osob ohrožených sociálním vyloučením, kde však většina obyvatel nenaplníuje ostatní znaky sociálního vyloučení. Jedná se momentálně o lokalitu tvořenou ulicemi Hájkova, Boženy Němcové, Třebízského, Francouzská, dále na Chelčického náměstí, ulice Osvoboditelů, ulice Volyňských Čechů, a lokalita tvořená ulicemi Písečná, Dr. Václava Kůrky.

Sociální vyloučení je i v Žatci definováno především zvýšeným výskytem osob sociálně vyloučených či osob sociálním vyloučením ohrožených. Většina zmíněných ulic a objekty s vyšším podílem osob sociálně ohrožených jsou nestabilní, osoby ohrožené sociálním vyloučením využívají krátkodobých pronájmů a nacházejí se na celém území města. Aktuální stav je natolik proměnlivý, že současný stav již za půl roku nemusí platit.

Lokalita bytových domů s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů je v jižní části města tvořená ulicemi Písečná a Dr. Kůrky. Jedná se o nájemní byty nacházející se v několika blocích velkokapacitních panelových domů v rámci sídliště. Oblast je vnímána jako problematická. Problematickost je spojována s vyšším podílem Romů nezapojených v lokalitě bez vztahu k místu a místnímu společenství. Negativně je hodnocen především odlišný životní rytmus některých obyvatel, sociálně patologické vzorce chování, netečnost k okolí, slabé sociální vazby mezi obyvateli i mezi obyvateli a institucemi apod. Jedná se převážně o nájemní byty různých pronajímatelů, velká část z nich vlastní více bytů a většina z nich v lokalitě nežije. Odhadem zde žije 200 osob sociálně vyloučených. V roce 2021 zde proběhlo setkání obyvatel se zástupci města. Cílem setkání bylo zahájení vzájemné komunikace a participace za účelem zlepšování kvality života v lokalitě prostřednictvím návrhů a aktivní účasti obyvatel. Dlouhodobým cílem je podporovat tvorbu místních společenství, občanských komunit a spokojeného sousedství všech obyvatel Žatce. Oživit občanský život podporou komunitních aktivit zdola a prostřednictvím občansko-politické participace shora vytvářet podmínky pro účast lidí na správě věcí a na řešení jejich potřeb. Účast na realizovaném veřejném setkání byla hojná. Během setkání byla prezentována studie a realizace projektu z participačního rozpočtu města: výsadba zeleně. Zjišťovány byly podněty obyvatel na zlepšení, a jejich vlastní motivace k zapojení do přípravy a realizace konkrétních návrhů na změny. Navazovat budou další setkání.

¹ Korecká Z., Smékalová T.: Vstupní analýza města Žatec, str. 28.

V „lokalitě“ Hájkova, Boženy Němcové, Třebízského, Francouzská se jedná se o nájemní byty nacházející se v bytových domech nebo skupinách domů v několika sousedících ulicích. Jedná se o lokalitu, kde se vyskytují domy obývané pouze běžným majoritním obyvatelstvem, dále domy s několika byty pronajímanými osobám ohroženým sociálním vyloučením i domy romských vlastníků, kde žijí téměř výhradně Romové. Jsou přítomné příbuzenské vazby a vyšší podíl rodin s dětmi.

V ulici Volyňských čechů se nachází bytový dům v soukromém vlastnictví s vyšší koncentrací osob sociálně vyloučených. Odhadem zde žije 20 osob a jedná se především o rodiny s dětmi. Lokalita je s dobrou občanskou vybaveností. Kvalita bydlení je v horším stavu než většina okolní zástavby, avšak nevybočuje výrazně z běžného standardu. V některých případech se vyskytují problémy s vlhkostí, zateplením a vytápěním budov, ve většině případů budovy vyžadují rekonstrukci, ale stav není havarijní.

Další lokalita se nachází v ulici Osvoboditelů, kde odhadem žije 80 osob sociálně vyloučených. Jedná se o bytový dům se dvěma vchody, v jehož okolí je běžná zástavba. Občanská vybavenost je dostupná. Jedná se o majitele, kteří ve městě vlastní větší počet bytů. I zde žije vysoký počet rodin.

Mezi lokality, kde žijí osoby sociálně vyloučené či ohrožené sociálním vyloučením patří i centrum města; jde buď o skupiny domů, nebo jednotlivé domy v centrálních ulicích města. Celkem se jedná o 150 osob. Nedostatečné společenské vazby a participace místních obyvatel na správě věcí veřejných jsou pravděpodobnými příčinami toho, že střed města není „živou“ a vyhledávanou částí města.

Poslední lokalitou se zvýšeným výskytem sociálního vyloučení je v samém centru města. V jeho středu se nachází kruhový objezd, který spojuje ulice přicházející celkem ze čtyř směrů. V bezprostřední blízkosti objezdu se připojují ještě další čtyři ulice. Z nich jedna připojuje nedaleké autobusové nádraží. Přestože Kruhové náměstí není sociálně vyloučenou lokalitou, sociálně vyloučení lidé se na něm často setkávají a zdržují. Je spojována se stížnostmi na problémové jednání, které je popisováno jako vytváření hluku, nepořádku, vyvolávání konfliktů. Tato „lokalita“ byla předmětem průřezového výzkumu Agentury zaměřeného na veřejné prostory, který proběhl v roce 2021. Doporučení, která v rámci výzkumu vzešla, jsou součástí analýzy a reagují na ně i strategická opatření plánu.

Sociální vyloučení, bez ohledu na jeho prostorovou úroveň, oboustranně ovlivňuje životní podmínky všech lidí v dané lokalitě a jejím sousedství. Prohlubuje nezdravé vztahy mezi lidmi a podporuje rozvoj sociálně patologických zvyklostí, které dále narušují vazby místního společenství. Není jen problémem jednotlivce nebo určité skupiny, ale i celé místní společnosti. Ovlivňuje emoce, radikalizuje názory na obou stranách, má negativní dopad na zdravý životní styl ve všech jeho rozměrech. V mnoha případech přerůstá do tzv. kultury chudoby, kdy osoby po určité době zaujmou životní styl mimo společenské normy a vzniknou škodlivé vzorce, které je velmi obtížné zvrátit, a které se reprodukují v další generaci. V neposlední řadě má negativní dopad na celou společnost. Z hlediska jeho řešení je mnohem snazší mu předcházet. To znamená, že nestačí řešit individuální (ekonomickou a sociální) úroveň vyloučení jednotlivců a rodin jako je zadlužení, nezaměstnanost, nízká úroveň vzdělání, nevyhovující bydlení, ale i občansko-politické vyloučení místních komunit ze společenského života: nízká úroveň občanské gramotnosti, nefunkční vztahy v rodině a sousedství, nezapojení do veřejného života a negativní společenské vnímání ze strany veřejnosti a paternalistický přístup institucí.

„To, zda jsme ve svém sousedství v bezpečí, je z velké části součástí úrovně komunitního rozvoje. Mnoho studií ukazuje, že existují dva hlavní determinanty naší místní bezpečnosti. Jedním z nich je, kolik sousedů známe jménem, a druhým je, jak často se fyzicky vyskytujeme a sdružujeme s dalšími lidmi na veřejnosti mimo naše domovy. Policejní činnost má ve srovnání s těmito dvěma komunitními faktory sekundární vliv. Proto většina informovaných policejních velitelů obhajuje občanské hlídky a komunitní policii. Znají své limity a volají po komunitním rozvoji.“²

² The Four Essential Elements of an Asset-Based Community Development Process, 2018

„Je čas uvědomit si, že nemáme problém s bezpečností, ani problém sociální péče, ani problém mládeže, dokonce ani zdravotní problém; máme problém se sousedstvím. V hloubi duše víme, že řešení nespočívá v reformě institucí, ale v uspořádání a sebeorganizaci místních lidí tak, aby se místní sousedství stala primární činitelem změny. Ve funkčním řešení je obnovení zdraví populace možné pouze tehdy, když lidé, kteří byli vyčleněni ze společnosti, si zajistí pravomoc redefinovat tyto komunity; pak se zdraví budou těšit všichni. Tato cesta začíná na lokální úrovni, kde se zodpovědné komunity podílí na řešení a institucionální systém přebírá doplňující roli.“³

Fenomén sociálního vyloučení se projevuje na různých úrovních: sociální, prostorové, ekonomické. Zároveň se vyznačuje charakteristikami, které se vyskytují v různé intenzitě dle aktuálního stavu vyloučené lokality či komunity. Společný je jim fakt, že se potýkají s několika zásadními existenčními problémy najednou. Mezi tyto existenční problémy a zároveň i indikátory sociálního vyloučení patří: dlouhodobá nezaměstnanost, materiální chudoba (dlouhodobé pobírání dávek v hmotné nouzi, existenční závislost na dávkách, zadlužení), nízká kvalita a nestabilita v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování a kriminality a vysoká míra migrace. Jednotlivé indikátory sami o sobě sociální vyloučení nezakládají. Až teprve jejich kombinace, která zasaženým jedincům a rodinám znesnadňuje integraci či brání v plnohodnotném životě na různých úrovních, je ve výsledku ze společnosti vylučuje.

Příčinami sociálního vyloučení jsou faktory vnější i vnitřní. Mezi vnější faktory patří zejména tržní mechanismy, schvalované zákony, postoje institucí a stanoviska zbytku společnosti.

Mezi faktory vnitřní se řadí především životní styl samotných sociálně vyloučených, který se často mezigeneračně reprodukuje. Specifickou roli v sociálním vyloučení (nikoli výhradní) hraje přisuzovaná etnicita. Vzhledem ke vzájemné provázanosti problémů, kterým sociálně vyloučení obyvatelé čelí (předluženost, nezaměstnanost, dlouhodobě nestabilní bydlení apod.), je třeba s nimi dlouhodobě a systematicky pracovat.

Index sociálního vyloučení

V případě stanovení indexu sociálního vyloučení je rozsah sociálního vyloučení sledován prostřednictvím indikátorů pokrývajících dimenze chudoby, vyloučení z bydlení, vyloučení z trhu práce, vyloučení ze vzdělávání, a dimenzi zadlužení. Tyto indikátory jsou pevně zakotveny i v národní soustavě indikátorů pro vyhodnocování pokroku v oblasti potlačování chudoby a sociálního vyloučení. Od hodnocení těchto indikátorů se index sociálního vyloučení stanovuje.

Jednotlivé indikátory jsou vyhodnocovány zvlášť, přičemž základní úroveň (jednotku) tohoto hodnocení představují obce. V souladu s Metodikou identifikace lokalit rezidenční segregace (Sýkora et al., 2015, s. 11) je každý z indikátorů nahlížen ze tří odlišných, avšak doplňujících se úhlů uzemní koncentrace: absolutní počet, relativní podíl a lokalizační kvocient. Lokalizační kvocient indikuje, nakolik se situace v obci liší od svého kontextu, protože zohledňuje průměrnou situaci v kraji a republice. Zohledňuje odlišnost relativního podílu obce od průměrné situace v kraji, ve kterém se obec nachází. Absolutní počty vyjadřuje velikost potenciální cílové skupiny pro místní politiky sociálního začleňování, relativní podíl potenciální cílové skupiny na celkovém počtu obyvatel obce, a zároveň vyjadřuje i míru strukturálního ovlivnění celkové situace a možnosti rozvoje obce.

U indikátorů byly stanoveny dvě prahové hranice, dolní a horní. Index sociálního vyloučení je výsledkem součtu bodů za všechny indikátory. Město Žatec se pohybuje v kategorii obcí ohrožených sociálním vyloučením viz níže.

Kategorizace obcí podle rozsahu sociálního vyloučení:

- 0 až 1 bod - obce sociálním vyloučením neohrožené
- 2 až 7 bodů - obce z hlediska sociálního vyloučení rizikové

³ Community Medicine: We Don't Have a Health Problem, We Have a Village Problem, 2020

- 8 bodů a více - obce sociálním vyloučením ohrožené
- 30 bodů indikuje maximální zatížení soc. vyloučením

Tabulka č. 1 Index SV: srovnání dat 2018 - 2020

Posuzované faktory	Data pro 2018	procento	body	Data pro 2019	procento	body	změna	Data pro 2020	procento	body	změna
Počet obyvatel 15+	19133			19047				18823			
Příspěvek na bydlení	566,41	0,210526	4	503,25	0,190476	4		499,08	0,222222	4	
Příspěvek na živobytí	377,75	0,210526	4	310,33	0,190476	4		282,25	0,222222	4	
Osoby v exekuci	2642	0,157895	3		0,142857	3		2480	0,166667	3	
Počet uchazečů o zaměstnání 6 měs. +	433	0,263158	5	334	0,238095	5		477	0,222222	4	-1
Počet předčasných odchodů ze ZŠ	18	0,157895	3	32	0,238095	5	2+	16	0,166667	3	-2
Osoby v bankrotu	407			402				407			
Příspěvek na péči	859,58			874,16				861			
Doplatek na bydlení	212,08			158,16				130,08			
Index SV			19			21	2+			18	-3

Zdroj: MMR

Tabulka č. 2 Index SV: srovnání dat 2021 - 2023

Posuzované faktory	Data pro 2021	procento	body	Data pro 2022	procento	body	změna	Data pro 2023	procento	body	změna
Počet obyvatel 15+	15606			15994				16044			
Příspěvek na bydlení	501,7	0,222222	4	544,5	0,210526	4		681,8	0,2	4	
Příspěvek na živobytí	291,9	0,222222	4	286,1	0,210526	4		309,3	0,2	4	
Osoby v exekuci	2003	0,166667	3	2025	0,157895	3		1961	0,15	3	
Počet uchazečů o zaměstnání 6 měs. +	513	0,222222	4	495	0,210526	4		602	0,25	5	1+
Počet předčasných odchodů ze ZŠ	13	0,166667	3	24	0,210526	4	1+	24	0,2	4	
Osoby v bankrotu	388			343				310			
Příspěvek na péči	861,00			874,58				866,33			
Doplatek na bydlení	130,08			133,08				80,9			
Index SV			18			19	1+			20	1+

Zdroj: MMR

Cílová skupina

K 1. 1. 2024 mělo město Žatec celkem 19 046 obyvatel. Cílovou skupinou tohoto plánu jsou primárně osoby sociálně vyloučené, osoby ohrožené sociálním vyloučením, rodiny a děti s rizikovým chováním, zadlužené osoby, osoby v exekuci, osoby se ztíženým přístupem na trh práce, a osoby bez přístřeší.

Sociálně vyloučenou skupinou jsou zcela jistě lidé bez přístřeší. Jejich počet se v Žatci dle odhadů městské policie a pracovníků K-centra pohybuje okolo 10 osob.

Další ohroženou skupinou jsou z pohledu připsané etnicity Romové. Počet Romů ohrožených sociálním vyloučením je na základě rozhovorů s místními aktéry odhadován asi na 700 - 750 osob.

Početnou cílovou skupinou jsou zadlužené osoby. K 30.6.2024 je 1947 osob v exekuci (z 16 044 osob starší 15ti let). Ve věku 30 a 64 let se jedná o 1482 osob, ve věkovém rozmezí 15 – 19 let o 286 osob, a osoby ve věku 65 + v počtu 179 osob. Z výše uvedených údajů vyplývá, že počet osob ohrožených sociálním vyloučením se nerovná počtu obyvatel v popsanych lokalitách. V konečném součtu je osob sociálně vyloučených, a především osob ohrožených sociálním vyloučením, mnohem více.

A.3/ Analýzy a charakteristika výskytu sociálního vyloučení v obci

A.3.1/ Oblast prevence, zdraví a rodina

Analýza zdraví a prevence rizikového chování

V rámci mapování stavu sociálního vyloučení v roce 2019 vznikla v průběhu příprav tvorby Strategického plánu sociálního začleňování 2020 – 2022, ve spolupráci lokálních expertů Agentury s obcí a místními aktéry, pomocná analýza v oblasti zdraví a prevence rizikového chování. Použita byla metoda sociálních interakcí, která zobrazuje hlavní problémy, příčiny a souvislosti mezi nimi. Jedná se o tzv. analýzu problémů a příčin, která nadále dotváří celkový obraz o stavu sociálního vyloučení v Žatci. Výstupem z analýzy bylo zjištění a nadále v Žatci přetrvává zejména problém nedostupnosti zdravotní péče a nedostatek lékařů, zejména všeobecného praktického lékařství.

Mezi další problémy patří: nepříznivá finanční situace osob, která má negativní dopad i na jejich zdraví a dostupnost zdravotní péče. Platby za léky s doplatkem, zajištění veřejné nebo individuální dopravy do zdravotnického zařízení jsou problémem: „Jízda automobilem k lékaři a zpět není rovněž pro některé osoby ohrožené sociálním vyloučením samozřejmostí. V případě veřejné dopravy může být problémem sladit vhodný spoj a ordinační hodiny. Dojezd za lékařem se v případě Žatce týká hlavně odborných ordinací, ale také stomatologické pohotovosti.“⁴

Problém představuje i samotná dostupnost zdravotní péče bez ohledu na finanční náklady: „Mnohým respondentům z cílové skupiny se nepodařila registrace u stomatologa v Žatci, a tak v případě problémů dojíždějí na pohotovost v Lounech nebo v Mostě. Ve svých výpovědích se respondenti z cílové skupiny shodovali s respondenty z řad sociálních pracovníků, když uváděli, že se setkali rovněž i s problémem najít si všeobecného praktického lékaře nebo všeobecného praktického lékaře pro děti a dorost. Matky malých dětí spolupracující s organizacemi poskytujícími sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi oceňovaly pomoc s řešením potíží souvisejících právě s problematikou zajištění základní i odborné zdravotní péče nebo pomoci psychologa.“⁵

Se zdravím souvisí i nezdravý životní styl, chování a jednání, které vede k poškozování zdraví jedince i prostředí, ve kterém žije. Vede ve svém důsledku pak k individuálním, skupinovým a celospolečenským poruchám a deformacím. „V rozhovorech se sociálními pracovníky zaznívalo, že zdraví klientů do velké míry ovlivňuje jejich životní styl (špatné stravovací návyky, nedostatečná pohybová aktivita, zvýšená míra užívání nikotinu, alkoholu a dalších návykových látek, výhradně pasivní formy odpočinku, atd.), nastavení osobního žebříčku hodnot i horší ekonomický status. Všechny zmíněné faktory se navíc týkají všech členů rodiny a přenášejí se tedy v dalších generacích.“⁶

Příčinou nezdravého životního stylu a špatného zdraví jsou například nedostatečná výživa, stres (špatné rodinné klima, nestálé a nevyhovující bydlení, nezaměstnanost). V případě osob ze sociálně znevýhodněného prostředí se jeví jako problém nedostatečná prevence a nízká informovanost o možnostech zdravotní péče. To často vede k nadužívání léků, nedodržování léčebného režimu, k nepravdivým preventivním prohlídkám, nízké proočkovanosti, čerpání informací z nevhodných zdrojů, či strachu z lékařského ošetření. Příčinami nedostatečné výživy je nepravdivé stravování a špatná skladba i kvalita potravin, nízké příjmy a nevhodné návyky a vzorce v rodině. S tím jde ruku v ruce i nedostatečná pohybová aktivita.

⁴ Korecká Z., Smékalová T.: Vstupní analýza města Žatec, str. 54.

⁵ Korecká Z., Smékalová T.: Vstupní analýza města Žatec, str. 55.

⁶ Korecká Z., Smékalová T.: Vstupní analýza města Žatec, str. 55.

Posouzení aktuálního stavu v oblasti zdraví

V rámci průběžného hodnocení plnění Plánu v oblasti zdraví bylo zjištěno, že potřebnost v otázkách zdraví není dostatečně pokryta. Část identifikovaných problémů v oblasti zdraví je v roce 2024 řešena prostřednictvím dílčích aktivit organizace Prometheus effect, o.p.s. Tyto aktivity jsou financovány prostřednictvím dotace z Komunitního plánování města Žatec zejména v otázkách duševního zdraví a zdravého stravování (terapeutický program zaměřený na děti s emočními problémy, kurzy vaření a přípravy zdravých svačin pro matky a děti/teenagery).

Došlo zároveň k revizi navržených opatření: zmapování a porovnání aktuální situace a potřebnosti pro adekvátní řešení. Posouzeny byly zkušenosti z praxe místních aktérů. Například pracovníci Sociálního centra pro rodinu, z.ú se při poskytování podpory setkávají s mnoha mladistvými rodiči, zejména samoživitelkami, které se potýkají s různými problémy včetně nízké informovanosti v péči o dítě, o zdravém životním stylu a výživě, dostupnosti lékařské péče. Jen od začátku roku 2024 se jednalo o 22 osob.

Dostupnost lékařské péče je z výše popisovaných příčin stále velmi problematická.

Zdraví je u osob ohrožených sociálním vyloučením a osob sociálně vyloučených nadále nedostatečně řešen. Přetrvávají nezdravé návyky ve stravování, nedostatečné je prevence i pohyb. Ve městě nejsou kapacity pro řešení problémů v oblasti zdraví.

V souvislosti s posouzením aktuálního stavu v oblasti zdraví je potřebnost následující:

- cílová skupina nezletilých a dospívajících matek je stále početná,
- trvá potřeba podpory zdraví včetně terénní podpory minimálně v úvazku 1,5 (navyšování informovanosti a zdravotní gramotnosti, zajištění lékařské péče, léčebného režimu, edukace, doprovázení, podpora v přípravě zdravé svačiny, prevence nezdravého životního stylu, zvládání stresu...)
- trvá potřeba podpory pro mladistvé těhotné ženy a dospívající dívky 13+ (navyšovat povědomí v péči o novorozence a zdravý vývoj dítěte - kojení, výživa,...)
- chybí spolupráce se zdravotními službami (propojování sociální a zdravotní oblasti).

Aktualizace opatření v oblasti zdraví zohledňuje aktuální zjištění a zohledňuje i aktuální absorpční kapacity pro řešení.

Rezonujícím sociálně patologickým jevem ve městě jsou drogy, především marihuana a pervitin. Z informací od místních aktérů vyplývá, že v Žatci je zvýšená míra v užívání alkoholu, a tabáku včetně žvýkacího. Přičemž to je problém i dětí mladšího a staršího školního věku.

Drogová scéna je v četných případech skrytá, protože mnoho lidí se snaží udržet svou závislost pod kontrolou, takže jsou schopni udržet si určitý sociální status. To však neznamená, že ubývá související patologie. Důležitým faktem je i to, že drogová scéna postupně stárne, a to do budoucna představuje další problémy: špatný zdravotní stav drogově závislých, chybějící finanční prostředky na zaopatření ve stáří a v nemoci a potenciální bezdomovectví. Analýza také postihuje problém snadné dostupnosti drog ve městě (distributoři využívají sociální sítě, dealerem drog je nejčastěji někdo známý, tabákové výrobky jsou prodávány i osobám mladším 18 let). Závislost posiluje neuvědomění si rizik, touha obstát ve společnosti, potřeba stimulantů z důvodu přetěžování a konfliktu životních rolí (zaměstnanec - rodič), frustrace plynoucí z náročných situací, která vede k depresím a úzkostným stavům.

S projevy výše popsaných patologických jevů souvisí i snížený pocit bezpečí: „Obyvatelé Podměstí, ale i jiných částí Žatce, vysvětlovali, že se v lokalitě Hájkova, Boženy Němcové, Třebízského necítí bezpečně zejména kvůli přítomnosti skupin osob projevujících se nestandardním chováním (hlučnost, vulgárnost, projevy agresivity). Podle respondentů tyto skupiny tvoří většinou Romové nebo romské děti a mládež. Dochází ke stížnostem, nespokojenosti občanů a pocitu, že se nic neřeší.

Skupinky dětí a mládeže ve věku od 12 do 20 let jsou často považovány za rizikové skupiny a jejich přítomnost ve veřejném prostoru má negativní vliv na pocit bezpečí místních obyvatel. Tento problém je dlouhodobě nejvíce patrný na Kruhovém náměstí a autobusovém nádraží. S ohledem na to byl v roce 2021 výzkumníky Agentury proveden v této lokalitě průzkum. Podle místních pracovníků zabývajících se sociální problematikou jde zejména o děti a mladé lidi, kteří volný čas tráví venku a tím pádem jsou více náchylní k rizikovým aktivitám, které mohou přerůst v přestupkovou nebo trestnou činnost či v ohrožení sociálně patologickými jevy. Příčinou trávení volného času v k tomu nevyhovujícím prostředí je skutečnost, že Kruhové náměstí a autobusové nádraží je jakýmsi přirozeným centrem setkávání ve městě.

Analýza dále poukazuje také na skutečnost, že některé části města nejsou dostatečně vybaveny pro neorganizované trávení volného času starších dětí a mládeže. Především v případě dětí se sociálním znevýhodněním je nutné, aby prostředí, ve kterém mohou trávit volný čas, bylo tzv. nízkoprahové. Velká část těchto dětí nemůže z různých důvodů navštěvovat jiné volnočasové aktivity. Tyto důvody mohou být sociálního, kulturního a finančního charakteru. Otevřeným prostorem s odbornou podporou je Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Zde je možné uplatnit prostřednictvím kontaktní a sociální práce individuální přístup k dítěti, poskytnout mu zvýšenou podporu, a především podchytit rizikového chování a problémy v rodině.

Bezpečnostní analýza

Co se týče pocitu bezpečí a bezpečnosti ve městě z dat Bezpečnostní analýzy 2022 vyplývá, že došlo v roce 2021 k mírnému poklesu nejen obecné kriminality, ale i kriminality celkově. Pokud porovnáváme jednotlivé typy kriminality, došlo v roce 2021 oproti předešlému roku k poklesu kriminality majetkové a mravnostní, naopak můžeme pozorovat mírný nárůst kriminality násilné. V oblasti spáchaných přestupků proti veřejnému pořádku a proti občanskému soužití pak došlo k poklesu oproti předešlému roku.

Tabulka č. 3 Kriminalita 2020/2021

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
2020	408	34	10	156
2021	357	36	6	135

Zdroj: PČR Žatec

Tabulka č. 4 Kriminalita rozdíl mezi roky 2020 a 2021

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
Rozdíl 2020-21	-51	2	-4	-21

Zdroj: PČR Žatec

Tabulka č. 5 Pachatelé

Rok	Věk 0-14 let	15 -17 let	18 a více let	Recidivisté
2020	3	2	225	83

2021	4	12	228	80
-------------	---	----	-----	----

Zdroj: PČR Žatec

Vzhledem k celkovému poklesu kriminality dochází samozřejmě i k poklesu počtu pachatelů. V roce 2021 však došlo k výraznému nárůstu mladistvých pachatelů ve věku 15 -17 let. Z uvedených údajů dále vyplývá, že nejčastěji jsou pachateli trestných činů prvopachatelé.

Tabulka č. 6 Přestupky 2020 - 2021

Druh ¹	Počet obyvatel		Přestupky – abs. počet			Index na 10 tis. obyv.			
	K 31. 12. 2021	Změna proti roku 2020	Rok 2020	K 31.12. 2021	Změna 20-21	Rok 2020	Rok 2021	Změna 20-21 (index)	Změna 20-21 (%)
Proti veřejnému pořádku			1338	2056	718	722,97	1123,56	- 400,59	-35,65
Proti občanskému soužití	18299	18507	28	38	10	15,13	20,77	-5,64	-27,15
Proti majetku			160	108	-52	86,45	59,01	27,44	46,5
Přestupky proti obecně závazným vyhláškám v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku			549	742	193	296,6	405,49	- 108,89	632,52

Zdroj: Městská policie

Dle sdělení strážníků Městské policie patří mezi nejčastěji řešené přestupky zejména přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě (do této kategorie patří nařízení a obecně závazné vyhlášky města), následují přestupky proti veřejnému pořádku (např. rušení nočního klidu, znečištění veřejného prostranství apod.), přestupky proti občanskému soužití a přestupky proti majetku, ale i další protiprávní jednání, která jsou při obchůzkové službě Městské policie zjištěna nebo oznámena.

Vyhodnocení podle lokalit: strážníci zajišťují místní záležitosti na celém katastru města, včetně spádových obcí. Existují samozřejmě lokality, kde dochází k narušování veřejného pořádku velmi zřídka, mezi ně patří místní části. Preventivní dohled na veřejný pořádek je však nutný na všech ulicích, náměstích, či veřejných prostranstvích. Tam, kde dochází či je předpoklad četnějšího narušení veřejného pořádku v různých časech, je nezbytné soustředit častěji i hlídkovou službu. Denně je proto stav hodnocen a za použití vhodných prostředků, způsobů, metod, jsou prováděna opatření za účelem snižování rizika. Proto jsou sledovány jednotlivé problematiky i z pohledu lokalit, vyhodnocení příčin, jejich následků. K vyhodnocování rizikovosti lokalit slouží i kamerový systém, ze kterého bylo v r. 2020/2021 předáno policii celkem 22 záznamů, které se vážou k trestné činnosti, ale i k dopravním nehodám a další správním orgánům.⁷

⁷ Zdeňka Kobelčuková, Bezpečnostní analýza města Žatec na rok 2022, str. 6.

Lokality na území města se zvýšeným výskytem přestupků a stížností dle Bezpečnostní analýzy města Žatec na rok 2022

V některých lokalitách města je zaznamenán vyšší výskyt problémů, jedná se zejména o:

1. Ulice Hájkova, Třebízského, B. Němcové, Kruhové náměstí (skupinky mládeže, které budí veřejné pohoršení a znečišťují veřejné prostranství)
2. Autobusové nádraží (vandalismus, nárůst oznámení na „problémovou“ mládež)
3. Ulice Kadaňská, Komenského alej, třída Obránců míru a Husova (krádeže v prodejnách)
4. Zahrádkářské kolonie (páchání majetkové trestné činnosti, vandalismus)

Analýza prevence kriminality

Od října 2021 do března roku 2022 probíhala řada jednání pracovní skupiny za účelem vzniku nové analýzy prevence kriminality. Jednání se účastnili místní aktéři, členové lokálního partnerství a zástupci Agentury pro sociální začleňování. Během prvního jednání vznikla na základě řízené diskuse analýza stěžejních problémů, se kterými se aktéři setkávají ve své praxi. V dalších setkáních již došlo k rozpracování návrhů opatření v oblastech 1. zadluženosti a zaměstnanosti, 2. oběti a 3. práce s mládeží.

Jako doplňující soubor činitelů v oblasti prevence bylo identifikováno zdraví (výživa, zdravý životní styl, duševního zdraví). V dubnu 2022 proto proběhlo mapování potřeb rodin v oblasti zdraví prostřednictvím škol.

Některá navrhovaná opatření prevence kriminality jsou zařazena v tomto plánu. Jedná se o oblast Zaměstnanost, Zadluženost, Prevence, zdraví a rodina. Opatření, kterých se to týká, jsou vyznačena v příloze č. 2.

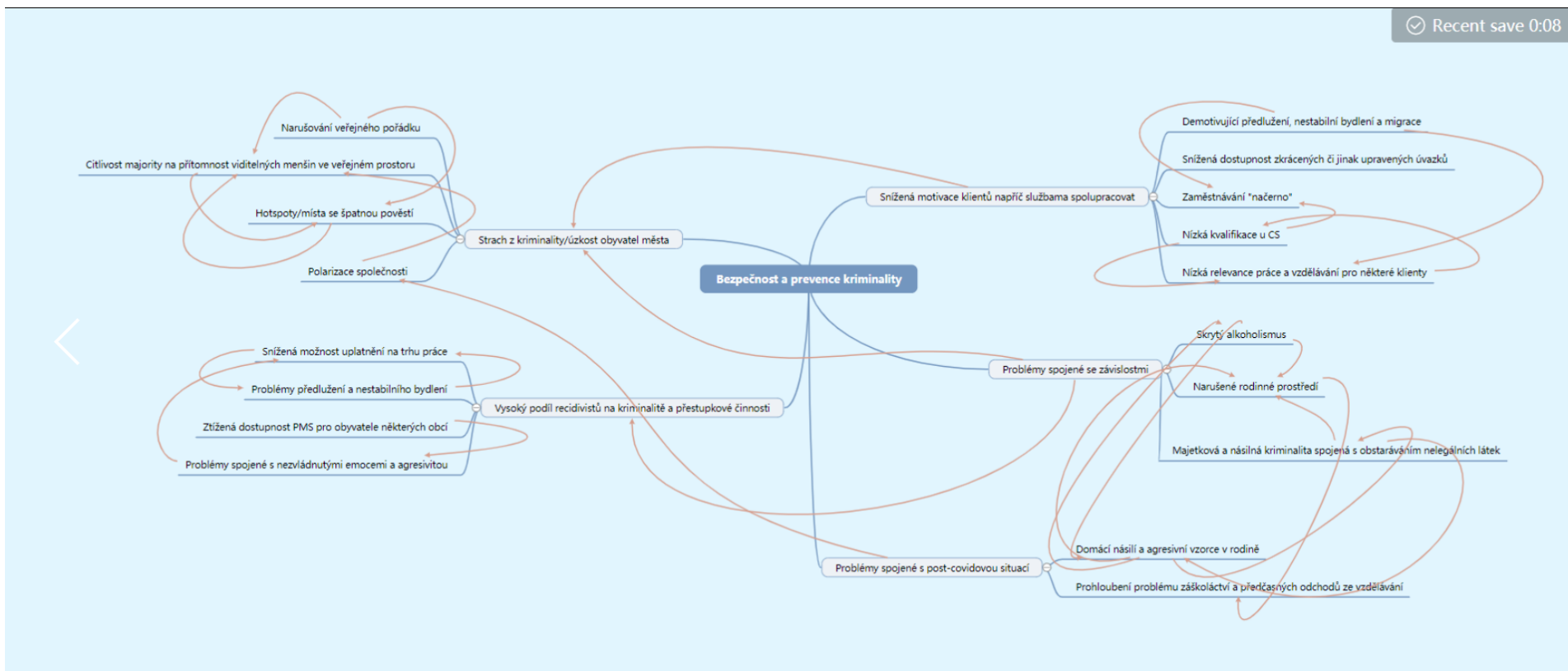

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ŽATEC
KRÁLOVSKÉ MĚSTO

Mapa: Analýza prevence kriminality

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ŽATEC
KRÁLOVSKÉ MĚSTO

Analýza prevence kriminality:

Strach z kriminality/úzkost obyvatel města

- Narušování veřejného pořádku
- Citlivost majority na přítomnost viditelných skupin menšin ve veřejném prostoru
- Hotspoty/místa se špatnou pověstí
- Polarizace společnosti

Vysoký podíl recidivistů na kriminalitě a přestupkové činnosti

- Snížená možnost uplatnění na trhu práce
- Problémy předlužení a nestabilního bydlení
- Ztížená dostupnost PMS pro obyvatele některých obcí
- Problémy spojené s nezvládnutými emocemi a agresivitou

Snížená motivace klientů napříč službami spolupracovat

- Demotivující předlužení, nestabilní bydlení a migrace
- Snížená dostupnost zkrácených či jinak upravených úvazků
- Zaměstnávání načerno
- Nízká kvalifikace
- Nízká relevance práce a vzdělávání pro některé klienty

Problémy spojené se závislostmi

- Skrytý alkoholismus
- Narušené rodinné prostředí
- Majetková a násilná kriminalita (dle zkušeností z praxe sociálních služeb spojená s obstaráváním nelegálních látek)

Problémy spojené s post - covidovou situací

- Domácí násilí a agresivní vzorce v rodině
- Prohloubení problému záškoláctví a předčasných odchodů ze vzdělávání

Ze statistik Intervenčního centra Spirála, z.s. vyplývá, že počet policejních vykazání násilných osob v ORP Žatec za rok 2021 byl v Ústeckém kraji druhý nejvyšší. Celkem v Ústeckém kraji 112 policejních

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

vykázání násilných osob. Z ORP Žatce eviduje Intervenční centrum 32 osob, kteří využili jeho podporu viz tabulka níže.

Tabulka č. 7 Statistiky - Intervenční centrum Spirála ÚK rok 2021

ORP	Počet klientů	Nezletilí	Počet úkonů	Počet hodin sociální práce	Počet vykázaní NO
Bílina	8	5	111	15	3
Děčín	27	3	353	106	7
Chomutov	36	6	503	146	12
Kadaň	16	2	203	54	6
Litoměřice	28	2	307	111	3
Litvínov	27	13	399	83	8
Louny	23	3	227	61	5
Lovosice	15	0	193	65	4
Most	51	26	527	109	10
Podbořany	16	6	133	40	5
Roudnice n.L.	8	0	79	25	0
Rumburk	23	6	212	69	5
Teplice	35	9	460	102	7
Ústí n.L.	94	10	897	228	19
Varnsdorf	6	0	74	17	2
Žatec	32	18	337	55	16
Trvalý pobyt mimo ÚK	17	1	145	10	0
CELKEM ÚK	462	110	5160	1296	112

Opakující se příčiny problémů a s nimi spojené souvislosti: předlužení, nestabilní bydlení a migrace (pravděpodobně jedna z hlavních příčin nefunkčních komunitních vazeb, sousedských vztahů a participace místních občanů), nezaměstnanost, rodinné prostředí – agrese.

Problémy, které se týkají mládeže: Domácí násilí a agresivní vzorce v rodině, Prohloubení problému záškoláctví a předčasných odchodů ze vzdělávání, Nestabilní bydlení, migrace, Problémy spojené s nevládnutými emocemi a agresivitou, Narušování veřejného pořádku, Snížená dostupnost zkrácených či jinak upravených úvazků, Nízká kvalifikace, Nízká relevance práce a vzdělávání pro některé klienty

I k problémům a příčinám týkající se mládeže byly rozpracovány návrhy opatření. V případě opatření strategie tohoto plánu: **Do konce roku 2023 dojde k zajištění podmínek pro efektivní využití veřejných prostor s ohledem na potřeby trávení volného času dětí, mládeže a seniorů** dle navrhovaných řešení komise prevence kriminality, se jedná o následující návrhy:

- Zřízení herních prvků pro mladší děti u stadionu Mládí - (dohled starších sourozenců na mladší, možnost být na jednom místě)
- Nákup sportovního/volnočasového vybavení určené pro využívání U rampy
- Rekonstrukce zázemí - hřiště Bezděkov (propojení Žatec- Bezděkov)
- Modernizace skateparku
- Vytvoření prostoru pro mládež (Bufo) + Discgolf v parku (pod nemocnicí)
- Doplnění mobiliáře workout hřiště

Mapování potřeb v oblasti zdraví prostřednictvím MŠ a ZŠ

V dubnu 2022 proběhlo mapování potřeb v oblasti zdraví na školách a mateřských školách (celkem 13 škol), které doplňuje stávající analýzu zdraví a prevence a mapuje současné problémy a potřeby rodin. Mapování proběhlo mezi pracovníky prostřednictvím dotazníků s pětibodovou škálou. Jednalo se konkrétně o potřeby v nedostatečné výživě, dentální hygieně, prevence stresu a duševního zdraví dětí i rodičů. Dále problémy se zvládáním emocí, nezdravého životního stylu na straně rodičů a potřeby terénní zdravotní podpory. Z mapování vyplynulo, že až 31 rodin v rámci 8 základních škol a mateřských škol se potýká s některými vyjmenovanými problémy. Nejvyšší potřebnost u identifikovaných rodin je spatřována v dentální hygieně, nesprávné výživě (chudé na vitaminy, vedoucí k obezitě) a celkově zdravém životním stylu včetně duševního zdraví a prevence stresu. Co se týče zvládání emocí, potřeby škol se liší: v polovině škol byla zaznamenána vyšší potřeba (na pětibodové škále 3 – 5). Obdobně byla zjištěna potřeba terénní podpory v rodinách: zvýšená potřeba tří a více bodů zaznamenána u čtyř škol.

Z dalších detekovaných potřeb, které zástupci škol volně zaznamenali, a kterým je třeba věnovat pozornost, to jsou: denní režim dítěte z hlediska ontogenetického vývoje, zvyšování rodičovských kompetencí a prevence „výchovně slabého“ rodičovského vedení.

A.3.2/ Zaměstnanost a Zadluženost

Z dostupných dat Exekutorské komory ČR vyplývá, že v Žatci k 31.12.2021 bylo 2003 osob v exekuci. Podíl osob v exekuci v přepočtu na celkový počet obyvatel činil 10,47 %. Pro srovnání v celé ČR tento podíl tvořil 6,50 % a v Ústeckém kraji 11,50 %. Celkový počet exekucí byl 13 336. Ústecký kraj je dlouhodobě nejzadluženějším krajem v ČR.

Oproti tomu v insolvenční bylo k 31.12.2021 388 osob, což činí 2,49 % obyvatel Žatce. V Ústeckém kraji činil podíl 2,21% a v celé ČR pak 1,9 %. Zvýšenou míru osob v oddlužení v Žatci by bylo možné, s velkou pravděpodobností, přisoudit dostupnosti kvalitního dluhového poradenství přímo ve městě. Na insolvenční lze pohlížet jako na aktivní řešení vlastní předluženosti daného dlužníka, ale také na „osobní bankrot“ čili selhání jednotlivce, proto jsou zákonné podmínky vstupu do insolvence oproti jiným evropským státům stále přísné. Ze zkušeností místních dluhových poradkyň lze konstatovat, že vstup do insolvence je pro většinu osob ze SVL stále nedostupný. Přičemž experti na dluhovou problematiku se shodují, že zmírnění podmínek pro vstup do insolvence je pro stát užitečný – přineslo by možnost předluženým osobám ucházet se o pracovní místo na otevřeném trhu práce, přineslo úsporu/zisk financí vůči státnímu rozpočtu.

Co se týká vývojového trendu osob v exekucích, ten nekopíruje v Žatci celorepublikový trend, ve kterém klesá počet osob a roste (prohlubuje se) zadluženost jednotlivce. Ze střednědobého srovnání let 2016 – 2019 vrostl počet osob v exekuci o 77 dlužníků a významně stoupl průměr počtu exekucí na osobu, z 5,56 na 6,65. Kdežto vývoj pro ČR ve stejném období vykazuje klesající trend co do počtu dlužníků, bohužel trend prohlubování předluženosti jednotlivce je stále rostoucí. Velkou měrou se na prohloubení předluženosti jedince v minulých letech podílel systém – nastavení zákonů, které se začalo významněji regulovat na přelomu roku 2017, bez retroaktivní účinnosti. K republikovému vývoji v exekucích se Žatec připojuje až od roku 2020. Přičemž u řešení zadlužení s vícečetnými exekucemi, podle zkušeností dluhových poradců, platí, že počet 6 – 7 exekucí je pro aktivní přístup a motivaci dlužníka v rámci dluhového poradenství zlomový. Pokud se nejedná o příliš vysoké dluhy. V opačném případě se dlužník přizpůsobuje alternativnímu způsobu živobytí zatěžující život samotného dlužníka, jeho rodiny, ale i státní rozpočet.

Tabulka č. 8 Počet osob v exekuci 2017

2017	Počet osob v exekuci (k 31. 12. 2017)	% podíl osob v exekuci (k 31. 12. 2017) (přepočet na obyvatelstvo 15+ let)	Počet exekucí (k 31. 12. 2017)	Počet dětí a mladistvých v exekuci (k 31. 12. 2017)	Počet osob 18-29 let v exekuci (k 31. 12. 2017)	Počet seniorů (65+ let) v exekuci (k 31. 12. 2017)
Žatec	2642	16,39466	13618	13	389	169
Žatec) - SO ORP	3654	16,07284	18819	15	534	251
Louny - okres	10827	14,94823	56303	154	1562	791
Ústecký kraj	125241	18,16319	652338	1359	18093	8963
ČR	862207	9,645045	4666727	5934	111583	60670

Zdroj: Exekutorská komora ČR

Tabulka č. 9 Počet osob v exekuci 2020

2020	Počet osob v exekuci (k 4. 3. 2020)	% podíl osob v exekuci (k 4. 3. 2020) (přepočet na obyvatelstvo 15+ let)	Počet exekucí (k 4. 3. 2020)	Počet dětí a mladistvých v exekuci (k 4. 3. 2020)	Počet osob 18-29 let v exekuci (k 4. 3. 2020)	Počet seniorů (65+ let) v exekuci (k 4. 3. 2020)
Žatec	2480	15,49903	13802	24	334	193
Žatec) - SO ORP	3579	15,59002	19642	36	474	308
Louny - okres	10547	14,49401	58510	184	1361	953
Ústecký kraj	115770	16,7935	687056	1602	15317	10202
ČR	773880	8,614233	4467538	9556	91481	66247

Zdroj: Exekutorská komora ČR

Tabulka č. 10 Osobní bankroty 2018 - 2020

	Počet osob v osobním bankrotu (k 31. 12. 2018)	% podíl osob v osobním bankrotu (k 31. 12. 2018) (přepočet na obyvatelstvo 18+ let)	Počet osob v osobním bankrotu (k 31. 12. 2019)	% podíl osob v osobním bankrotu (k 31. 12. 2019) (přepočet na obyvatelstvo 18+ let)	Počet osob v osobním bankrotu (k 31. 12. 2020)	% podíl osob v osobním bankrotu (k 31. 12. 2020) (přepočet na obyvatelstvo 18+ let)
Žatec	407	2,634986	402	2,50952	407	2,575134
Žatec) - SO ORP	626	2,841838	592	2,677521	578	2,638547
Louny - okres	1781	2,542542	1670	2,379934	1579	2,263929
Ústecký kraj	15562	2,339841	15619	2,349149	15141	2,29147
ČR	114285	1,317455	116137	1,335756	114876	1,322973

Zdroj: Exekutorská komora ČR

Tabulka č. 11 Exekuce a insolvence – srovnání v letech 2021 - 2022

Žatec	K 31. 12. 2021	% podíl k 31. 12. 2021 (přepočet na obyvatelstvo 15+ let)	K 31. 12. 2022	% podíl k 31. 12. 2022 (přepočet na obyvatelstvo 15+ let)
Počet osob v exekuci	2003	12,8	2007	13,0
Počet exekucí	13 336	-	13 058	-
Počet osob v oddlužení	388	2,5	343	2,2

Tabulka č. 12 Exekuce a insolvence – srovnání v letech 2021 - 2022

Žatec	K 31. 12. 2023	% podíl k 31. 12. 2023 (přepočet na obyvatelstvo 15+ let)	K 30. 6. 2024	% podíl k 30. 6. 2024 (přepočet na obyvatelstvo 15+ let)
Počet osob v exekuci	1961	12,7	1947	12,1
Počet exekucí	13 189	-	12 102	-
Počet osob v oddlužení	310	2,0	320	2,0

Z aktuálních dat (Q1 roku 2024 vyplývá), že Město Žatec má v roce 2024 celkem 19 046 obyvatel, přičemž 12,1 % z nich je v exekuci. To představuje 1947 osob v exekuci z počtu osob starších 15 let. Celkový počet exekucí ve městě činí 12 102, což odpovídá průměrně 6,2 exekucí na osobu. Průměrná vymáhaná částka na osobu je 730 208 Kč. Jedná se o významné zatížení části populace. Podíl osob v insolventci za stejné období je 320 z celkového počtu osob starších 15 let (16 044). Podíl osob v oddlužení je 2,0 %.

Jedná se o významné zatížení části populace, přičemž významnou část předlužených obyvatel činí lidé mezi 30 až 64 lety, tedy lidé v aktivním ekonomickém věku. Velké množství z nich má vícečetné exekuce, což znamená, že je pro ně nevhodnější řešení předlužení formou oddlužení.

Je však nutné uvést, že i přesto, že od září 2024 bude v účinnosti nová Novela insolvenčního zákona, která zkracuje dobu oddlužení na 3 roky a umožňuje splácení soudem stanovené splátky i z nezabavitelné částky, což by mohlo navýšit zájem o oddlužení samotné, na to je dobré reagovat dostatečnou kapacitou odborných akreditovaných služeb.

Nicméně je také nutné reflektovat, že problematika předlužení se i přesto, že počet zadlužených obyvatel ubývá, týká velkého množství obyvatel, kteří na oddlužení díky nedostatku pracovních příležitostí, nižšímu vzdělání a díky tomu také i nízkým příjmům na statut oddlužení nedosáhnou. Je tedy nutné využít odborné a terénní kapacity v sociální práci také na prevenci předlužení mladých lidí a rodin, či redukci a zmírnění dopadů pro již předlužené obyvatele.

V případě dluhů vůči obci, je Žatec významně zatíženou lokalitou. Níže uvedená data hovoří také i některých pohledávkách vůči městu (zejména pokuty, které jsou často řešeny spíše ve správních řízeních a tato čísla se tak nepropisují do mapy zadlužení (dostupné na odkazu: https://www.mapazadluzeni.cz/?v1=podil_osob_v_exekuci&v1p=2024-Q1).

Z dostupných dat zaslaných městem vychází, že celkem dluží městu Žatec 14.756 lidí,

z tohoto počtu pak:

- realitní kanceláři 184 osob
- na pokutách a poplatcích 6.412 osob
- za ukládání komunálního odpadu ... 7.543 osob
- pronájem zahrádek a pop. ze psů 269 osob
- ostatní 348 osob.

Někteří dlužníci se ale v těchto číslech dle informace města propisují v několika kategoriích.

I v této oblasti vznikla v průběhu příprav tvorby Strategického plánu sociálního začleňování 2020 - 2022 ve spolupráci s obcí a místními aktéry pomocná analýza, tzv. analýza problémů a příčin, která dotváří celkový obraz o stavu sociálního vyloučení v oblasti zadluženosti a zaměstnanosti. Definované problémy jsou i nadále aktuální a jejich společným jmenovatelem je vysoký počet zadlužených osob.

„Vyšší náchylnost spadnout do dluhové pasti mají obyvatelé s nízkým stupněm dosaženého vzdělání, osoby s nízkými příjmy nebo nezaměstnaní, ale problematika zadluženosti se týká všech skupin obyvatel Žatce. Rozhodně nesouvisí pouze s nižším sociálním statutem, etnicitou, nezaměstnaností, nebo dalšími indikátory sociálního vyloučení.“⁸

Problémy a příčiny v této oblasti se dají rozlišovat na problémy a rizikové chování spojené jednak se zadlužováním vedoucí k exekucím, a jednak problémy spojené se vznikem dluhu a kumulací dluhů.

Častou příčinou zadlužování je absence dluhové gramotnosti v souvislosti se snahou o dosažení určitého statusu, potřebou vlastnit určitou věc nebo využít určité služby hned bez náhledu na své osobní možnosti (zhodnocení osobních možností či dovednosti spočítat si výši splátky, úroku, procentuální sazby). Využívání nevýhodných tzv. rychlých půjček vede rychle ke vzniku dluhu a často do dluhové pasti. Nově jsou, vlivem zdražování a vysoké inflace, příčinou nedostatečné příjmy na pokrytí existenčních nákladů jako je nájem, energie a jídlo.

Situaci nenahrává snadná dostupnost půjček (reklamy nabízející půjčky nacházející se na internetu, v bytových domech i na vývěsních plochách ve městě) i podmínky poskytnutí půjčky, které dostatečně nezohledňují schopnost ani záměr dluh splácet.

Příčin tohoto rizikového chování, typické pro sociální vyloučení, je celá řada: nutnost vynakládání vysokých nákladů na bydlení včetně nevýhodných kaucí u soukromých pronajímatelů, dlouhodobě nízké příjmy a nemožnost tvořit finanční rezervu či opomenutí rizik, která mohou ovlivnit splácení dluhu případně podcenění mimořádných výdajů. Příčinou je také předávání nevhodných vzorců v rodině, chybějící podpora v rodině při nezvládání splácení dluhu, neochota energetických společností řešit dluh např.: zřízením splátkového kalendáře, a typické kumulace problémů sociálního vyloučení, kterými jsou potýkání se závislostí (gambling, drogy) a využívání nelegálního trhu práce. V neposlední řadě se lidé snadno stávají obětí nekalých praktik a podvodů nebankovních společností.

V případě problémů spojených se vznikem samotného dluhu jsou častými příčinami nízké příjmy z důvodu krizové situace a výpadku příjmu (ztráta zaměstnání, nemoc, invalidita, rozvod či rozchod, úmrtí živitele rodiny), zneužití rodinnými příslušníky, což platí především v případech dětí a seniorů

⁸ Korecká Z., Smékalová T.: Vstupní analýza města Žatec, str. 50.

(ručitelství, přenesení dluhu), opakované půjčky, umořování dluhů další půjčkou, nezaplacené pokuty, v minulosti také zadlužování v důchodovém věku kvůli předváděcím akcím.

Ve společnosti, Žatec nevyjímaje, jsou v současné době dluhy vnímány jako naprosto běžná součást života. Je proto velmi snadné se díky dluhům následně dostat do exekuce a velmi obtížně řešitelné situace. Zadlužování má významný podíl na propadu osob a rodin do sociálního vyloučení a je jednou z příčin krizových situací v mnoha domácnostech klientů (rozpad rodiny, ztráta bydlení, náchylnost ke zvýšené konzumaci návykových látek).

Problémem, kromě rostoucího zadlužování až předluženosti, jsou zároveň potíže s možností splácením pohledávek (již zmíněné podmínky nemožnosti splátkových kalendářů, dále trvající úročení pohledávky v exekuci i přes její splácení) nebo legislativní podmínky pro plnění podmínek oddlužení.

Ze zkušeností s dluhovým poradenstvím organizace Sociálního centra pro rodinu, které funguje od roku 2017 vyplývá, že je třeba vyšší podpora v samotném procesu oddlužování: kontakt se správcem insolvence, umět zvládat neočekávané životní situace a finanční výdaje v průběhu let. A vyšší podpora zaměstnavatelů při zaměstnávání osob s exekucemi.

S ohledem na vývoj situace v ČR a zjištěnými potřebami v Žatci je kapacita dluhové poradny nedostatečná. „Zadluženost je fenomén, jenž má na vznik a prohlubování sociálního vyloučení významný vliv. Dlouhodobě neřešená zadluženost, zvláště pak po uvalení exekuce, má často za následek rozhodnutí takto postižených osob pracovat mimo legální trh práce.“⁹

Nově identifikované potřeby

Při průběžném hodnocení plnění Plánu sociálního začleňování se zjistilo, že jsou kapacity využitelných pro řešení zadluženosti v Žatci nedostačující. Plánovaný projektový záměr nebyl realizován a opatření mířená k řešení problémů spojených se zadlužeností nebyla v letech 2022 – 2024 pokryta dle potřebnosti.

Personální kapacity NNO a personální kapacity Odboru sociálních věcí v poskytování poradenství a podpory při zadlužení neodpovídají potřebnosti.

Ve městě je cílové skupině poskytována v otázkách zadluženosti podpora různých aktérů:

Vavřinec, z.s. v dluhové oblasti nabízí své služby dlouhodobě v rámci Centra prevence ztráty bydlení klientům všech sociálních služeb i veřejnosti. Cílovou skupinou jsou osoby starší 17ti let. V rámci Centra je poskytována komplexní podpora, tj. i v oblasti dluhů vč. insolvenčních návrhů: odborný tým Centra poskytuje cílové skupině i dluhové a právní poradenství, vč. podpory při řešení exekucí a insolvencí (od roku 2024). Za období 9/22 – 7/23 bylo dluhovým poradenstvím podpořeno 95 osob, v roce 2024 bylo podáno již 11 návrhů na oddlužení a další 3 návrhy jsou v procesu zpracování.

Z praxe Centra prevence ztráty bydlení vyplývá, že významná část dluhů je spojená s vysokými náklady na bydlení.

Dluhová problematika se stala významnou součástí sociální práce a souvisí se ztrátou zaměstnání, nedostatečnou výší příjmů při stoupajících cenách nákladů na bydlení, služeb, základních životních potřeb.

Řešení dluhové problematiky je významným prvkem v rámci prevence sociálního selhání. Předlužené osoby mají ztížené postavení v řadě společenských oblastí (zaměstnání, bydlení, apod.).

Chudoba je pro osoby obtížným stavem, kdy dochází k fyzické, psychické i sociální deprivaci.

⁹ Korecká Z., Smékalová T.: Vstupní analýza města Žatec, str. 41.

V rámci prevence a řešení nadměrného zadlužení obyvatel s kumulací handicapů se jeví jako velmi vhodné zavedení či posílení dluhového poradenství v kombinaci s terénní sociální službou, která bude komplexně pracovat s lidmi v tíživých životních situacích.

Významnou roli v komplexnosti podpory mají terapeut a sociální pracovník, díky nimž se osoby mohou zorientovat ve svém životě, stanovit si životní priority, definovat problémy a najít motivaci k jejich řešení. Pomáhají definovat silné stránky klienta, které by mu mohly pomoci k řešení problému.

Snižuje se míra motivace řešit dluhy. Nízká motivovanost řešit dluhy, obavy z nízkého příjmu a neschopnosti finančně zajistit základní potřeby rodiny. S klienty je potřeba pracovat individuálně, dlouhodobě a do podpory zapojit odborníky dle potřeb klienta.

Projekt Housing Led bude ukončen v 8/25 a vzhledem ke schvalovanému zákonu o podpoře v bydlení existuje odůvodněná obava, že Centrum nebude moci dále CS podporovat v aktuálním osvědčeném rozsahu služeb a dojde k propadu kapacity služeb v Žatci. Registrací odborného sociálního poradenství by bylo dosaženo kontinuity podpory CS.

Sociální centrum pro rodinu, z. ú. řeší z povahy svých dalších aktivit a s ohledem na kapacity převážně výživné. Cílovou skupinou poradenství je rodina s dětmi. Dále v dluhové oblasti řeší hlavně dávky SSP a HN, splátkového kalendáře, apod.

Organizace Naděje M, o.p.s. začne v období od 09/2024 do 12/2024 na základě uspokojení žádosti v dotačním programu Komunitního plánování města Žatec provozovat dluhové a právní poradenství, podání insolvenční, vč. doprovodu v rámci plnění a setkávání dluhové platformy v kapacitě 0,35 úvazku dluhového poradce, a 0,15 úvazku odborného garanta pro poradenství a insolvenční. Setkání dluhové platformy pod záštitou Naděje M, o.p.s. se od roku 2022 v Žatci uskutečnilo poprvé opět v červnu 2024, přičemž se hojnou účastí potvrdil zájem o platformu.

Ze zkušeností a mapování aktérů vyplývá zájem o poradenství u prvozadlužených – exekuce u zaměstnavatele, mobiliární exekuce. Zvýšený zájem dlužníků o vstup do insolvenční a především zájem o doprovázení během plnění insolvenční. Nejčastějším dluhem občanů vůči městu je dluh na nájemném.

S ohledem na aktuální situaci, nová data včetně zkušenosti místních aktérů vyplývá, že v Žatci personální kapacity neziskových organizací a personální kapacity Odboru sociálních věcí v poskytování dluhového poradenství neodpovídají aktuální potřebnosti, a to včetně plánované kapacity dluhového poradenství z roku 2022.

Počet osob v exekuci je aktuálně 1964, počet osob v insolvenční 320, přičemž 1/3 těchto osob potřebuje intenzivní podporu (dle odborníků z Institutu prevence a řešení předlužení), to je cca 654 osob s nadměrným zatížením zadlužení a s kumulací problémů i v jiných oblastech života.

I s ohledem na počet dlužníků vůči městu se jako optimální jeví:

- posílit kapacity samotného dluhového poradenství (individuální poradenství včetně specializace na podávání insolvenčních návrhů a navazující podpory osob v insolvenční),
- posílit kapacity pro komplexní a intenzivní podporu včetně terénní formy podpory pro zadlužené osoby s kumulovanými problémy (redukci a zmírnění dopadů pro již předlužené obyvatele, udržení a prevence ztráty bydlení, úhrady energií, které jsou pro takto zasažené obyvatele často nejproblematictější, obnova mezilidských vztahů a obnova životní stability...),
- spolupracovat se zaměstnavateli k podpoře zadlužených zaměstnanců,
- využít odborné a terénní kapacity v sociální práci také na prevenci předlužení mladých lidí a rodin, či redukci a zmírnění dopadů pro již předlužené obyvatele (primárně by se tyto služby měly zaměřovat na udržení bydlení a úhrady energií, které jsou pro takto zasažené obyvatele často nejproblematictější hradit, i tuto funkci plní dluhový poradci nejen v roli ambulantní, ale i v roli terénní),
- udržení kontinuity dluhového poradenství a aktivní a efektivní spolupráce více neziskových organizací ve spolupráci se zástupci obce například formou dluhové platformy.

Tato doporučení pomohou efektivně řešit problematiku předluženosti ve městě Žatec a přispějí k lepší sociální inkluzi a stabilizaci finanční situace obyvatel.

Definovanou potřebnost dokládá i IV. Komunitní plán sociálních služeb a prarodinných aktivit města Žatce 2024 – 2026:

- v Žatci je poměrně velký počet nízkopříjmových rodin
- Žatec je zařazen mezi města s velkým výskytem zadlužených, a dokonce předlužených osob, osob v exekučním řízení.
- Nejčastějším dluhem občanů města je dluh na nájemném
- Opatření 1.7.1: odborné sociální poradenství – opatření je zaměřeno na poskytování odborných informací a hledání možností zvládnutí nepříznivé životní situace jako např. dluhová krize, sociální pomoc, pomoc s bydlením, pomoc při řešení rodinných a mezilidských vztahů (str. 46-47)

Zaměstnanost

Zadlužené osoby patří k osobám se ztíženým přístupem na trh práce a zadluženost má vliv na zaměstnanost. Dosud pozitivní vývoj trhu práce sám o sobě z velké části situaci dlouhodobě nezaměstnaných zásadně neovlivňuje. Existuje totiž celá řada hendikepů či bariér, jež zadluženým nezaměstnaným brání v uplatnění na pracovním trhu. Mezi tyto bariéry patří exekuce, zdravotní stav, věk, péče o děti a starší členy rodiny (zejména u samoživitelů), komplikovaná dojíždka do zaměstnání, ztráta pracovních návyků související s dlouhodobou nezaměstnaností, záznam v rejstříku trestů i nedostatečná motivace hledat zaměstnání.

Nejzávažnější překážku podle výpovědí aktérů představují dluhy a exekuce. Během rozhovorů respondenti opakovaně poukazovali na skutečnost, že předluženým lidem v exekuci se nevyplatí legálně pracovat. Z oficiálního výdělku by jim při splácení závazků zbylo jen nezabavitelné minimum, proto často volí alternativní způsob živobytí kombinující pobírání sociálních dávek, které exekuci nepodléhají, a nelegální práci.

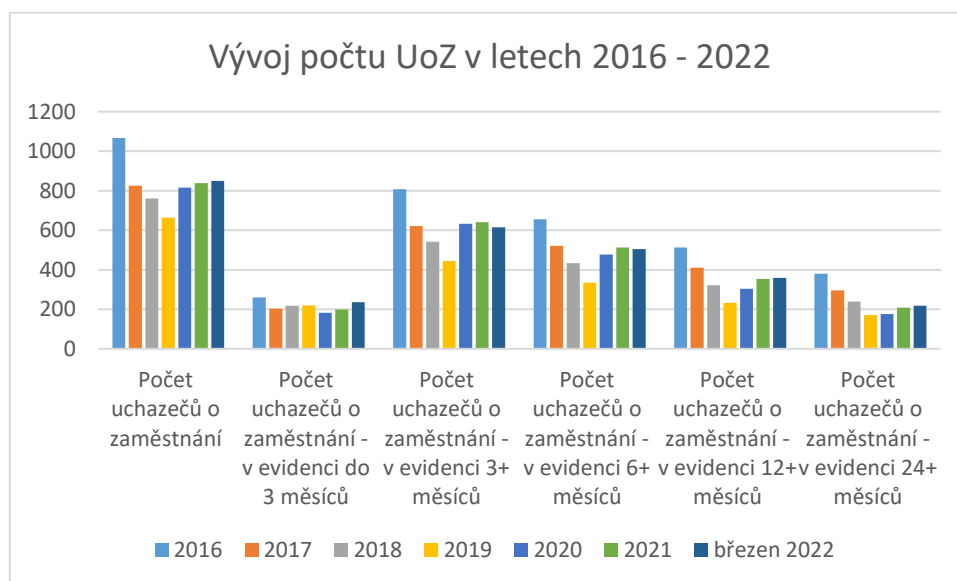
Často se tak stává, že člověk, který nastoupí do nízkopříjmového zaměstnání a nevznikne mu nárok na sociální dávku (zejména příspěvek na bydlení), je na tom v důsledku finančně hůře než ten, který využívá současně neformální zaměstnávání a pobírání sociálních dávek. Tato situace je sama o sobě velmi demotivující.

Setrvávání v dlouhodobé evidenci uchazečů o zaměstnávání na Úřadu práce (ÚP) také podporuje možnost práce formou brigád nebo uzavřením dohody o provedení činnosti. Jedná se o formy práce, které jsou v různých ohledech přínosné (sňadování pracovních a rodinných povinností, flexibilita, nepovinnost zaměstnavatele odvádět odvody na pojištění), ale ne v případě jejich využívání jako jediné varianty řešení nezaměstnanosti. Obnáší totiž i výrazně slabší postavení na trhu práce a minimum jistot. Nejhorší variantou je pak vykonávání „brigády bez smlouvy“ pro majitele bytů, v nichž jsou v nájmu. Tento jev se v Žatci také vyskytuje poměrně často.

Dlouhodobá nezaměstnanost má nepříznivé důsledky pro společnost i pro nezaměstnané jedince včetně jeho rodiny a dětí. U dlouhodobě nezaměstnaných dochází k frustraci, ke ztrátě motivace a pracovních kompetencí. Tyto osoby proto vyžadují vyšší míru podpory v podobě individuálního přístupu a vyšší frekvenci kontaktů především také z důvodu časté kumulace problémů (nejisté bydlení, materiální nedostatek, závislost na sociálních dávkách, zadluženost, exekuce, problematické rodinné vztahy, zdravotní problémy apod.). Je proto nezbytné s takovými osobami pracovat komplexně na celkové sanaci jejich životní situace, nikoliv jen na zprostředkování zaměstnání.

Počet uchazečů o zaměstnání evidovaných na ÚP v Žatci v březnu 2022 byl celkem 850 (z toho 372 mužů, 478 žen). Vývoj a strukturu evidovaných uchazečů dle vzdělání a dle délky evidence v letech 2016 – 2022 přibližují grafy viz níže. Počet volných pracovních míst byl 261 a počet uchazečů na 1 volné pracovní místo je 3,2 (k březnu 2022). Počet volných pracovních míst v Žatci byl nejvyšší v letech 2018 – 2019, kdy se jednalo bezmála o 700 pracovních míst. Od té doby jejich počet postupně klesl o více než polovinu.

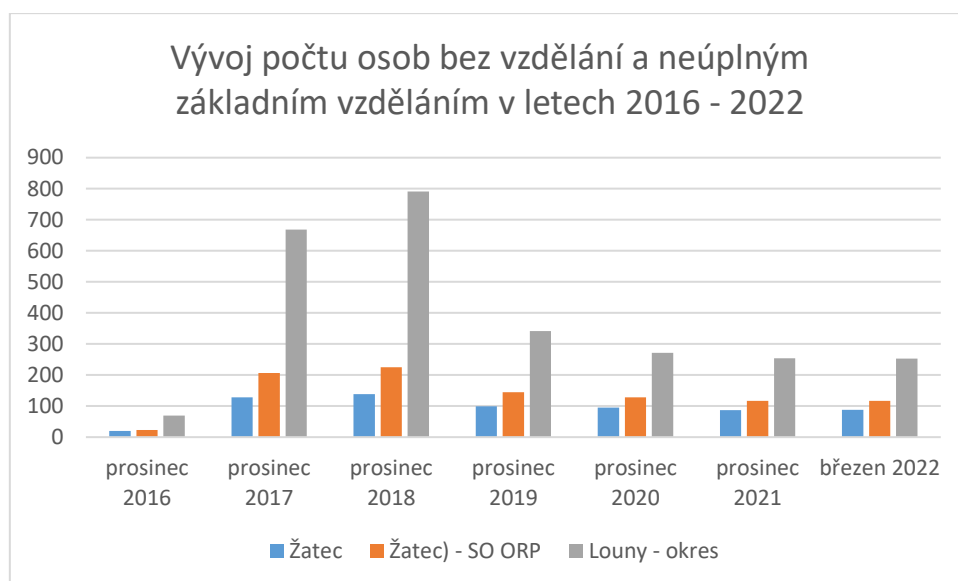
Graf č. 1 Vývoj UoZ dle délky evidence v letech 2016 a 2022

Zdroj: ÚP ČR

V počtu UoZ dochází už od roku 2017 k stabilnímu poklesu v počtu osob, které mají neukončené vzdělání.

Graf č. 2 Osoby bez vzdělání a s neúplným vzděláním v letech 2016 - 2022

Zdroj: ÚP ČR

Tabulka č. 13 Počet UoZ dle vzdělání rok 2017

	Počet evidovaných uchazečů bez vzdělání + neúplným základním (prosinec 2017)	Počet evidovaných uchazečů se základním vzděláním a praktickou školou (prosinec 2017)	Počet evidovaných uchazečů s nižším středním vzděláním + nižším středním odborným (prosinec 2017)	Počet evidovaných uchazečů s nižším středním odborným vzděláním (vyučení) (prosinec 2017)	Počet evidovaných uchazečů se středním vzděláním (bez maturity) (prosinec 2017)	Počet evidovaných uchazečů s ÚSV vzděláním + ÚSO (vyučení s maturitou) + ÚSO (bez vyučení) (prosinec 2017)	Počet evidovaných uchazečů s vyšším odborným vzděláním (prosinec 2017)	Počet evidovaných uchazečů s bakalářským vzděláním + vysokoškolským + doktorským (prosinec 2017)
Žatec	128	300	23	209	4	228	2	42
Žatec) - SO ORP	207	397	48	331	4	354	4	47
Louny - okres	668	927	129	990	13	1065	12	108
Ústecký kraj	5058	9976	1155	9363	140	10058	113	896
ČR	11236	73687	7307	100695	1491	109597	2197	19520

Zdroj: ÚP ČR

Tabulka č. 14 Počet UoZ dle vzdělání rok 2022

	Počet evidovaných uchazečů bez vzdělání + neúplným základním (březen 2022)	Počet evidovaných uchazečů se základním vzděláním a praktickou školou (březen 2022)	Počet evidovaných uchazečů s nižším středním vzděláním + nižším středním odborným (březen 2022)	Počet evidovaných uchazečů s nižším středním odborným vzděláním (vyučení) (březen 2022)	Počet evidovaných uchazečů se středním vzděláním (bez maturity) (březen 2022)	Počet evidovaných uchazečů s ÚSV vzděláním + ÚSO (vyučení s maturitou) + ÚSO (bez vyučení) (březen 2022)	Počet evidovaných uchazečů s vyšším odborným vzděláním (březen 2022)	Počet evidovaných uchazečů s bakalářským vzděláním + vysokoškolským + doktorským (březen 2022)
Žatec	88	363	27	200	7	134	5	26
Žatec) - SO ORP	117	485	43	322	9	200	6	33
Louny - okres	253	1344	139	1086	20	628	12	95
Ústecký kraj	4225	10207	1193	8091	111	4680	102	841
ČR	10084	69114	7113	83493	1108	56652	1879	18047

Zdroj: ÚP ČR

A.3.3/ Bydlení

Stav v oblasti bydlení v době, kdy vznikla další pomocná analýza problémů a příčin, se taktéž v průběhu tří následujících let až dosud nezměnil.

Z definovaných problémů a příčin této analýzy v oblasti bydlení se jedná především o nedostatečné kapacity dostupného bydlení odpovídající potřebám obyvatel Žatce. Obecně poptávka po bydlení výrazně převyšuje nabídku. V současné době jsou v Žatci budovány developerské projekty, které rozšíří počty bytů a rodinných domů ve městě. Dle dostupných informací se však jedná o nadstandardní byty s podzemními garážemi a rodinné domy.

Trh s byty včetně městských bytů v Žatci je malý a příliš se nemění. Vysoká poptávka po malých i velkých bytech převyšuje nabídku. Kapacity bydlení se i přes dosavadní výstavbu rodinných domů neuvolňují. Paradoxně vysoká poptávka neodpovídá počtu žádostí o městský byt a je velmi nízká šance byt získat. Situaci zhoršuje fakt, že pokud mohou, soukromí pronajímatelé preferují nájemce z řad agenturních pracovníků. V současné době však agenturní pracovníci mezi nájemníky v Žatci nepřevažují. Vysokou poptávku po bytech ovlivňuje i rozvodovost, kdy jeden z partnerů hledá nové bydlení. Dlouhodobě neuspokojovaná vysoká poptávka po bydlení má negativní dopady v podobě setrvávání v předraženém, či jinak nevyhovujícím bydlení, zneužívání vzniklé situace soukromými pronajímateli, zadlužování spojené s vysokými náklady na bydlení včetně pořízení vlastního bydlení. Přičemž mnoho lidí po zpřísnění podmínek poskytování a zvýšení úroků hypotečních úvěrů, všeobecného zdražování a zvyšování existenčních nákladů na vlastní bydlení nedosáhne.

Ve městě zcela absentuje jakákoliv nabídka dostupného sociálního bydlení. Výjimkou je projekt Housing First, který v lounském okrese realizuje od roku 2020 spolek Vavřinec, z.s.. Jedná se o inovativní projekt, který je zaměřený na zabydlení rodin v tíživé bytové situaci. V rámci projektu mohou rodiny využívat podporu formou sociální práce či garančního fondu.

Cílem Housing First je, aby klienti nebyli závislí na sociálním systému, tzn., aby bydleli (hradili nájem a služby s ním spojené, pečovali o vybavení domácnosti a byt, udržovali pořádek a čistotu v bytě a jeho okolí), pracovali (překlopili se ze sociálních dávek do příjmu ze zaměstnání), vzdělávali se (dětí plnily

povinnou školní docházku, dospělí se rekvalifikovali), řešili své dluhy, pečovali o své zdraví, trávili vhodným způsobem volný čas a řešili závislosti.

Na základě vyhodnocení výsledků dosavadní realizace projektu Housing First a na základě shody spolupracujících aktérů, že bude narůstat potřeba řešit prevenci ztráty bydlení (v souvislosti s navýšením nájmů a nákladů souvisejících s bydlením, v souvislosti s řešením obchodu s chudobou ve městě, dluhy spojenými s bydlením, atd.), vzešla potřeba komplexní podpory ohrožených rodin v oblasti bydlení. Projekt Housing First (rychlé zabydlení) bude proto propojen s Housing Led obsahující preventivní aktivity ztráty bydlení. V rámci Housing Led vznikne kontaktní místo se zázemím pro odborníky na danou problematiku (právník, sociální pracovník). Tito odborníci budou spolupracovat s dluhovou poradnou v Žatci. Neméně důležitou aktivitou prevence ztráty bydlení je facilitace vzájemné spolupráce (klienti budou vedeni k tomu, aby si vzájemně pomáhali při udržení bydlení).

Nevyhovující bytové podmínky mají značný vliv na zdraví osob. Dobrou praxí v rámci projektu Housing First je využití expertní pozice zdravotní sestry, která s klienty mapuje jejich potřeby v oblasti zdraví a je jim nápomocná při zajištění lékařů, odborných vyšetření, dohlíží na dodržování termínů očkování, podporuje rodiče při přípravě vhodné stravy pro děti, apod.

Obchod s chudobou

Z důvodu velké poptávky po nájemním bydlení již v minulosti došlo v Žatci k tomu, že řada fyzických a právnických osob začala kupovat byty, které nepotřebují pro vlastní užívání, ale za účelem dalšího pronajímání. A tento trend přetrvává.

Někteří soukromí vlastníci zneužívají situace ztíženého přístupu k bydlení a pronajímají byty za podmínek, které by byly jinak neakceptovatelné (kvalita, vysoké náklady). Převážná část osob ohrožených sociálním vyloučením je při hledání bydlení omezena pouze na tyto byty a jen velmi těžko se z tohoto segmentu trhu s byty dostanou.

Nízká kvalita bydlení má negativní dopad na zdraví. Jak již bylo uvedeno v analytické části, v Žatci se nezdá vyskytovat byty soukromých pronajímatelů s vlhkým zdivem a se zvýšeným výskytem plísní. Výskyt plísní, podle výpovědí respondentů, vede k respiračním onemocněním a dalším zdravotním obtížím, což někteří dokládají diagnózou astmatu, alergií a ekzémů u sebe nebo svých dětí. Negativní vliv má kvalita bydlení i na vzdělání.

Relativně vysoké náklady na bydlení představují pro domácnosti osob ohrožených sociálním vyloučením velkou zátěž. Jejich příjmy jsou tak nízké, že jsou odkázáni na čerpání sociálních dávek určených na úhradu nákladů spojených s bydlením, které podstatnou část plateb za bydlení uhradí.

S těmito problémy úzce souvisí i chybějící vztah k bytu a nemotivovanost řešit situaci (zlepšení kvality stávajícího bydlení vlastním přičiněním, hledání jiného bydlení). Jednoznačně chybí vyhlídky na lepší bydlení a současné bydlení je vnímáno jako nestabilní a dočasné.

Bydlení však není jen otázkou bytů a domů, ale i životních vzorců a vztahů. Při dlouhodobě neuspokojených potřebách adekvátního a dostupného bydlení dochází v konečném důsledku k adaptaci na situaci a apatii. Na uvedené problémy spojené s bydlením mají nemalý vliv také dluhy a zadluženost, nevhodné výdajové preference a odlišné životní strategie. Vstupní analýza popisuje i předávání zkušeností s konkrétními nájemníky mezi pronajímateli. Za nejvíce problematické jsou pronajímateli považovány tzv. dysfunkční domácnosti (násilí v rodině, konfliktní chování vůči dalším obyvatelům domu, závislosti, výchovné problémy dětí).

Bytový fond

V Žatci se nachází domov se zvláštním režimem pro osoby s demencí, domov pro osoby se zdravotním postižením i domy s pečovatelskou službou. Dále chráněné bydlení a týdenní stacionáře pro osoby

s kombinovaným a mentálním postižením včetně podpory samostatného bydlení, azylový dům pro muže a azylový dům pro rodiny s dětmi. Přesto ve městě není dostatečně pokryta potřeba bydlení pro osoby v nouzi, krizové ubytování pro ženy a rodiny s více dětmi, ale i jednotlivce, seniory, a zdravotně postižené. Pro mladé lidi opouštějící po dosažení zletilosti dětský domov není ve městě dostupná registrovaná pobytová služba, tzv. Dům na půl cesty ani jiný systém podpory v rámci níž by jim byla poskytnuta efektivní podpora a pomoc při hledání stabilního bydlení i zaměstnání.

Město Žatec dlouhodobě nemá aktuální koncepční či strategický dokument zabývající se bytovou politikou města. „Ohledně bytového fondu ve svém vlastnictví nemá schválené zásady pro hospodaření s byty nebo jiný dokument, který by určoval například postup při výběru nájemce do městského bytu nebo deklaroval podmínky pro žadatele o byt. V současné době je zřízena bytová komise jakožto poradní orgán Rady města Žatce, jež vede evidenci žadatelů o pronájem bytu, individuálně přezkoumává žádosti a následně je doporučuje k dalšímu projednání Radě města. Byty jsou vždy pronajímány pouze na základě rozhodnutí Rady města. Komise vychází především z momentální nabídky volných bytů a přihlíží k potřebám žadatele. Zohledňovány jsou však také priority města, někdy i případy potřeby ze zdravotních nebo sociálních důvodů. Město umožňuje v individuálních případech kauci uhradit ve splátkách. V případě nedodržení povinností daných smlouvou se postupuje v souladu se zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem ve znění pozdějších předpisů. V uplynulých dvou letech došlo k takové výpovědi ve třech případech.“¹⁰ Odbor sociálních věcí ve spolupráci se Stavebním a vyvlastňovacím odborem, životní prostředí také vyvíjí tlak na majitele nemovitostí, aby plnili povinnosti jim vyplývající z příslušných zákonů. Všechny činnosti spojené se správou bytů dosud vykonávala pro město firma SD Podměstí a firma Vladimír Martinovský – Realitní kancelář.

Strategie oblasti bydlení proto znovu obsahuje opatření, které směřuje ke vzniku pojetí a základních hledisek bytové politiky ve městě. Souvisejícím opatřením je sociodemografická analýza včetně analýzy struktury bytů s ohledem na bytové potřeby ohrožených cílových skupin.

Aktuální stav podílu osob pobírajících Příspěvek na bydlení a Doplatek na bydlení popisuje podrobně Evaluační zpráva Žatec¹¹:

Podíl obyvatel Žatce pobírajících příspěvek na bydlení (PnB) se v posledních pěti letech významněji neodlišoval od podílu obyvatel pobírajících tento příspěvek v Ústeckém kraji (ÚLK). Ten v ohledu podílu obyvatel čerpajících dávky v hmotné nouzi patří dlouhodobě k nejhorším v České republice (ČR). Patrné je to např. z níže uvedeného grafu 3, poukazujícího na skutečnost, že v ÚLK pobíralo v roce 2020 PnB 2,97 %, zatímco v ČR to bylo 1,72 %. Tento rozdíl (aktuálně 1,25 %) se navíc za posledních pět let značně snížil. Ještě v roce 2016 činil téměř 2 %. Samotný Žatec se do roku 2019 držel pod úroveň Ústeckého kraje, za uplynulý rok zde však – na rozdíl od ČR i ÚLK – poměr osob pobírajících PnB nepatrně narostl (z 3,15 % na 3,16 %).

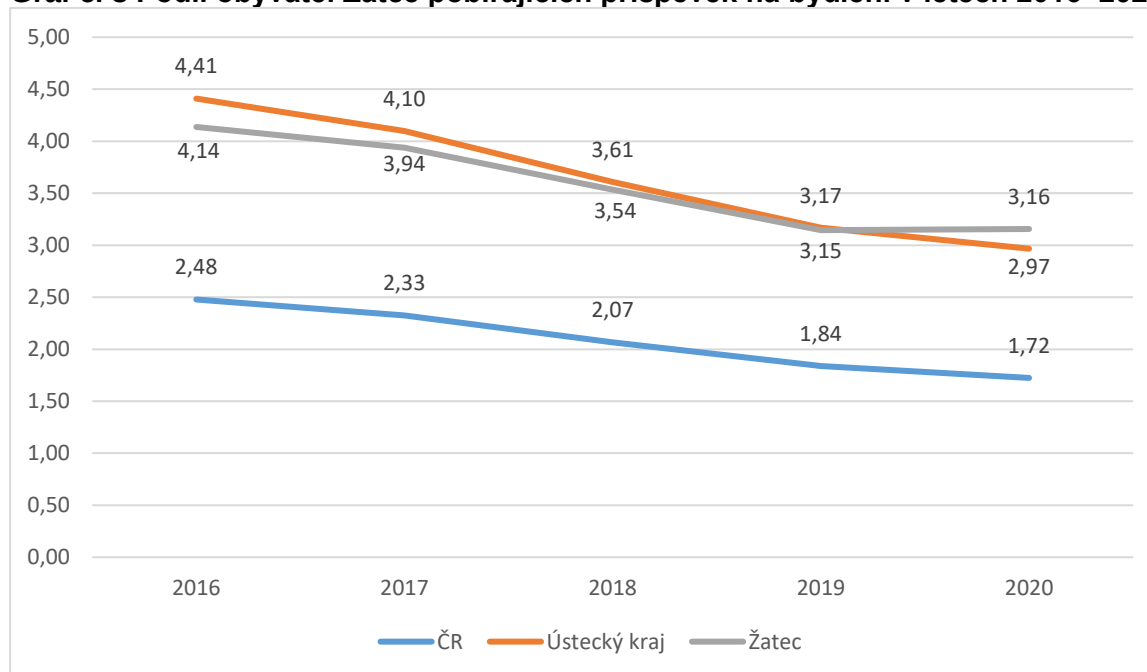
Nárůst této hodnoty je potom možné očekávat i za rok 2021. Ještě v 1. čtvrtletí roku (1Q) zde zůstal průměrný měsíční počet vyplacených PnB takřka totožný jako v předchozím roce (1Q 2021 = 500,67; 2020 = 499,08) už ve 2Q se ale výrazně zvýšil na 532,33. V tomto případě však s největší pravděpodobností nepůjde o specifikum a případný nový problém města, neboť k navyšování hodnoty dochází v Ústeckém kraji i celé České republice.¹²

¹⁰ Korecká Z., Smékalová T.: Vstupní analýza města Žatec, str. 19.

¹¹ Chrenčík R., Evaluační zpráva Žatec, 2022, str. 21 - 22.

¹² Zdroj: ČSÚ, MPSV, vlastní výpočty. Uvedené hodnoty jsou platné pro průměrný měsíc daného srovnávaného období.

Graf č. 3 Podíl obyvatel Žatce pobírajících příspěvek na bydlení v letech 2016–2020

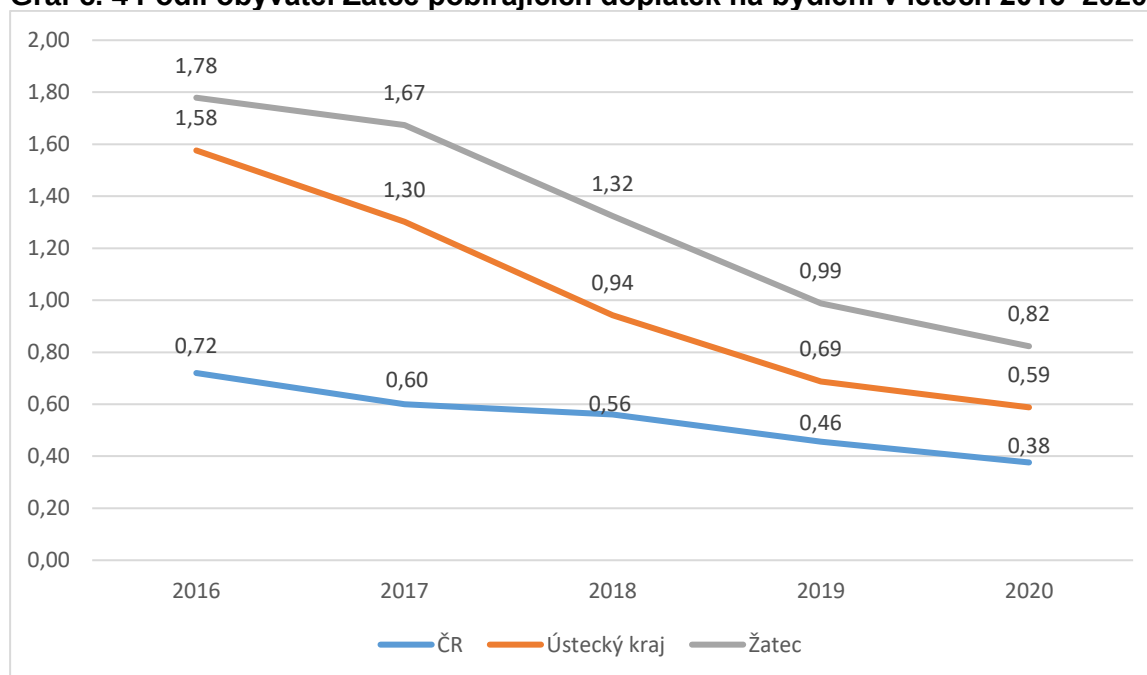
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV), ČSÚ, vlastní výpočty.

Pozn.: Údaje vyjadřují procentuální podíl obyvatel uvedené lokality v přepočtu vůči obyvatelstvu ve věku 15 a více let a jsou uvedeny za průměrný měsíc daného roku.

Větší problém než podíl osob pobírajících PnB představuje pro město podíl těch, kteří pobírají doplatek na bydlení (DnB). Ten se v Žatci dlouhodobě pohybuje jednak výrazně nad podílem takovýchto obyvatel v celé ČR, ale zřetelně převyšuje i hodnotu Ústeckého kraje, jak je možné vidět v níže uvedeném grafu 4. Je však nezbytné zmínit, že soulad s celorepublikovým trendem poklesu podílu obyvatel pobírajících DnB, je jednoznačně pozitivní. Za rok 2021 nicméně velmi pravděpodobně dojde k navýšení tohoto podílu. Průměrný počet vyplacených DnB za jeden kalendářní měsíc se totiž v Žatci oproti roku 2020 (130,08) zvýšil v 1Q 2021 na 145,33 a ve 2Q 2021 na 138,67. Ani u této dávky ale nebude navýšení specifikem města. Počty vyplacených DnB v roce 2021 výrazně rostou v ÚLK i ČR.¹³

¹³ Chrenčík R., Evaluační zpráva Žatec, 2022, str. 21 - 22.

Graf č. 4 Podíl obyvatel Žatce pobírajících doplatek na bydlení v letech 2016–2020

Zdroj: MPSV, ČSÚ, vlastní výpočty.

Pozn.: Údaje vyjadřují procentuální podíl obyvatel uvedené lokality v přepočtu vůči obyvatelstvu ve věku 15 a více let a jsou uvedeny za průměrný měsíc daného roku.

A.4.4/ Strategické plánování – rozvoj města

Od začátku roku 2022 probíhá strategické plánování za účelem vzniku nového rozvojového plánu města. V pracovních skupinách složených z pracovníků MěÚ Žatec napříč jednotlivými odbory a přizvanými odborníky byly metodou SWOT analýz identifikovány silné i slabé stránky, příležitosti a hrozby.

Ze SWOT analýz a jejich vyhodnocení pak jednoznačně vyplývá například, kterým slabším zejména věnovat pozornost, protože mají dopad a vliv na identifikované hrozby. Závažnost hrozeb, možnosti eliminace prostřednictvím předností a příležitostí, pokud mezi nimi existuje souvislost. Co případně brání realizaci v případě příležitostí. A naopak, na které příležitosti se nejvíce vyplatí zaměřit díky případnému posilujícímu efektu v souvislosti s přednostmi, a budou mít tedy nejvyšší šanci na úspěch.

Z výstupů v oblasti bydlení například vyplynula potřeba: Vytvoření celkové koncepce podpory bydlení v Žatci na základě analýzy dostupnosti současného bydlení a revize účelu bytového fondu města (vytvoření bytové strategie). A zvýšení nabídky startovacích bytů.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ŽATEC
KRÁLOVSKÉ MĚSTO

A.4/ Institucionální analýza - Sociální služby

Název poskytovatele	Zařízení poskytovatele / Název služby	Druh služby	Forma poskytování služby	Regionalita/územní působení	Cílová skupina	Věková kategorie	Okamžitá kapacita (terénní/ ambulantní)	Počet lůžek (pobytová forma)
Centrum služeb pro zdravotně postižené Žatec, z.s.	Centrum služeb pro zdravotně postižené Žatec – Osobní asistence	Osobní asistence	terénní	Žatec	Osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby chronickým onemocněním, kombinovaným postižením, mentálním postižením, tělesným postižením, zrakovým postižením, zdravotním postižením, senioři	Od 7 let	Ind. 2 Sk. 0	0
Centrum služeb pro zdravotně postižené Žatec, z.s.	Centrum služeb pro zdravotně postižené Žatec – Odlehčovací služby	Odlehčovací služby	Pobytová	Libočany	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s kombinovaným postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením senioři	Od 65 let	0	12
Domov pro seniory a Pečovatelská služba v Žatci	Domov pro seniory	Domovy pro seniory	pobytová	Žatec	Senioři	Od 63 let	0	80
Domov pro seniory a pečovatelská služba v Žatci	Domov pro seniory a pečovatelská služba v Žatci	Domovy se zvláštním režimem	Pobytová	Žatec	Osoby s chronickým duševním onemocněním	Od 50 let	0	46
Domov pro seniory a pečovatelská služba v Žatci	Domov pro seniory a pečovatelská služba v Žatci	Pečovatelská služba	Terénní	Žatec	Osoby s chronickým, osoby se zdravotním postižením Rodiny s dítětem, dětmi	Bez omezení	Ind. 16 Sk. 0	0

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

					Senioři			
Fokus Labe, z.ú.	Centrum duševního zdraví Louny, Žatec	Sociální rehabilitace	Ambulantní, terénní	Louny, Žatec, Podbořany a spádové obce	Osoby s chronickým duševním onemocněním	Od 18 do 80 let	Ind. amb. 1 Ind. ter. 2 Sk. 10/2	0
Charita Most	Coolna	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Ambulantní terénní	Žatec	Rodiny s dítětem/děťmi	Od 15 let	Ind. 3 Sk. 15/3	0
Charita Most	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Ambulantní, terénní	Žatec Podbořany	Rodiny s dítětem, dětmi	Od 3 let	Ind. amb. 1 Ind. ter. 3 Sk. 15/3	0
Kamarád LORM	Denní stacionář	Denní stacionáře	ambulantní	Žatec	Osoby s kombinovaným, mentálním postižením	Od 15 let	Ind. 4 Sk. 0	0
Kamarád LORM	Kamarád LORM	Krizová pomoc	pobytová	Žatec	Osoby s kombinovaným, mentálním postižením Osoby v krizi	Od 3 do 26 let	0	1
Kamarád LORM	Podpora samostatného bydlení	Podpora samostatného bydlení	Terénní	Žatec a přilehlé obce	Osoby s kombinovaným, mentálním postižením	Od 18 let	Ind. 2 Sk. 0	0
Kamarád LORM	STD Kavárna s duší	Sociálně terapeutické dílny	Ambulantní	Žatec	Osoby s kombinovaným, mentálním postižením	Od 16 do 60 let	Ind. 3 Sk. 18/3	0
Kamarád LORM	Domov pro osoby se ZP	Domovy pro osoby se ZP	Pobytová	Žatec	Osoby s kombinovaným, mentálním postižením	Od 3 let	0	18
Kamarád LORM	Chráněné bydlení	Chráněné bydlení	Pobytová	Žatec	Osoby s kombinovaným, mentálním postižením	Od 18 let	0	7
Kamarád LORM	Odlehčovací služby	Odlehčovací služby	Pobytová, ambulantní	Žatec	Osoby s kombinovaným, mentálním postižením	Pobytová od 3 let, ambulantní od 14 let	Ind. 1 Sk. 0	3
Kamarád LORM	Týdenní stacionář	Týdenní stacionáře	Pobytová	Žatec	Osoby s kombinovaným, mentálním postižením	Od 15 let	0	10
Maltézská pomoc, o.p.s.	Maltézská pomoc o.p.s. – Osobní asistence - Žatec	Osobní asistence	Terénní	Žatec	Osoby s chronickým onemocněním, mentálním postižením, zdravotním postižením, senioři	Bez omezení věku	Ind. 4 Sk. 0	0
Most k naději z.s.	Protidrogové programy v penitenciálních zařízeních	Odborné sociální poradenství	Terénní	Žatec	Pachatelé trestné činnosti	Od 17 do 64 let	Ind. 2 Sk. 14/1	0

Most k naději z.s.	K-centrum Žatec	Kontaktní centra	Ambulantní	Žatec	Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	Od 15 do 64 let	Ind. 3 Sk. 6/2	0
Oblastní spolek ČČK	Azylový dům pro muže	Azylové domy	pobytová	Žatec	Osoby bez přístřeší	Od 18 let	-	28
Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, z.s.	Tlumočnické služby Louny a Ústecký kraj	Tlumočnické služby	Ambulantní, terénní	Louny a spádové obce	Osoby se sluchovým postižením	Od 18 let	Ind. 2 Sk. 35/2	0
Vavřinec z.s.	Azylový dům pro rodiny s dětmi	Azylové domy	pobytová	Žatec	Osoby bez přístřeší	Zletilí rodiče s dětmi, zletilé těhotné ženy	-	28
Vavřinec z.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Ambulantní, terénní	Žatec a spádové obce	Rodiny s dítětem, dětmi	Od 4 let	Ind. 2/1/1 Sk. 5/1	0

B/ STRATEGIE

Vize: Prostřednictvím systematické podpory (nikoli postavené výlučně na pomoci) a postupným zplnomocňováním jednotlivců a místních komunit dosáhnout stavu, aby již pomoci nebylo třeba (aktivizovaná a zplnomocněná komunita je schopná naplňovat své potřeby vlastními silami bez vnější pomoci).

B.1/ PREVENCE, ZDRAVÍ a RODINA

1 PRIORITA	PRIMÁRNÍ PREVENCE, PODPORA ZDRAVÍ A PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ
1.1 Obecný cíl	Od roku 2025 do poloviny roku 2028 rozvine své kompetence v péči o zdraví 150 osob
1.1.1 Opatření	Do roku 2028 získá informace a dovednosti vedoucí ke zdravé výživě (včetně období těhotenství a kojení) prostřednictvím individuálních edukačních a konzultačních setkání 8 rodičů (při čemž je myšleno 1 rodič = zástupce 1 rodiny)
Cílová skupina:	Rodiny s dětmi Těhotné ženy a dospívající dívky 13+ Osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením
Očekávané dopady:	Snížení negativních projevů nezdravého životního stylu Posílení kompetencí ve zdravé výživě (umět nakupovat cenově dostupné zdravé potraviny, zdravě je zpracovávat, připravovat přiměřené porce) Prevence podvýživy a obezity u dětí a dospívajících, těhotných a kojících žen, chronicky nemocných osob, starších osob
Indikátor výstupu:	8 podpořených osob
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2025 – 2028
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Reaguje na definovaný problém nedostatečná výživa, nevhodné stravovací návyky v rodině
1.1.2 Opatření	Do roku 2028 získá kompetence k péči o své duševní zdraví a naučí se techniky pro zvládání stresu 40 osob zapojených do svépomocných skupin
Cílová skupina:	Rodiny s dětmi Děti a mládež Těhotné ženy a dospívající dívky 13+ Osoby sociálně vyloučené a ohrožené sociálním vyloučením
Očekávané dopady:	Navýšení informovanosti o péči svého duševního zdraví Zvládání stresových situací, zvládání frustrace, zlosti či vzteku

	Zvýšení prahu frustrační tolerance Snížení negativních projevů nezdravého životního stylu
Indikátor výstupu:	40 podpořených osob
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2023 – 2025
Vazba na analýzu, další opatření a cíle	Patologické rodinné prostředí, Problémy spojené s „post – covidovou“ situací vyplývající z analýzy prevence kriminality: domácí násilí a agresivní vzorce v rodině
1.1.3 Opatření	Do roku 2028 získá nejméně 30 osob prostřednictvím edukační a konzultační skupinové podpory a podpůrné skupiny informace v oblasti zdraví, včetně přípravy zdravé svačiny
Cílová skupina:	Děti a mládež Osoby ohrožené sociálním vyloučením Osoby sociálně vyloučené Těhotné a kojící 13+
Očekávané dopady:	Navýšení informovanosti o zdravotní péči Navýšení informací o zdravém stravování, získání kompetencí k přípravě zdravé svačiny – nácvik, ale ne s jídlem Snížení negativních projevů nezdravého stravování
Indikátor výstupu:	30 podpořených osob
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2025 - 2028
Náklady/zdroj:	
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Reaguje na nevhodné stravování dětí, nedostatečnou výživu, nevhodné vzorce v rodině
1.2 Obecný cíl	Do roku 2028 si zvýší kompetence pro komplexní řešení svého zdravotního stavu 150 osob prostřednictvím podpory zdraví v kapacitě 1,5 úvazku (zvýšení orientace a informovanosti o potřebnosti péče o psychické a fyzické zdraví)
1.2.1 Opatření	Od roku 2025 je realizována podpora zdraví včetně terénní podpory u 20 osob s kapacitou 0,5 úvazku a dojde k navázání spolupráce s 5 nezdravotními službami a 5 lékaři v rámci síťování
Cílová skupina:	Osoby ohrožené sociálním vyloučením Osoby sociálně vyloučené Rodiny s dětmi Těhotné ženy Dívky 13+ Mládež
Očekávané dopady:	Předcházení zanedbávání primární prevence Včasné zachytávání zdravotních rizik

	Zvýšení dostupnosti primární a specializované zdravotní péče Zvýšení zdravotní gramotnosti Negativní
Indikátor výstupu:	150 podpořených osob 8 setkání s lékaři 5 spolupracujících subjektů
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2025 – 2028
Vazba na analýzu další opatření a cíle:	Nízká informovanost, Nedostatečná dostupnost zdravotní péče - bariéry spojené se sociálním vyloučením – nízké příjmy, soc. izolace i geografická, strach, styl života)
1.2.2 Opatření	Od roku 2025 do konce roku 2028 se 30 rodin s dětmi prostřednictvím skupinových aktivit a individuální podpory aktivně podílí na řešení problémů spojených se zhoršeným zdravím (zvýšení orientace a informovanosti o potřebnosti péče o psychické a fyzické zdraví)
Cílová skupina:	Osoby sociálně vyloučené, ohrožené sociálním vyloučením Rodiny s dětmi Těhotné a kojící ženy a mladiství 13+
Očekávané dopady:	Zvýšení informovanosti rodičů o významu prevence, dodržování léčebného režimu, zdravém životním stylu Zvládání stresu, frustrace a případných projevů agresivního chování Prevence rizikového chování a podpora řešení potřeb dětí Zvýšení kvality života dětí prostřednictvím posílení kompetencí rodičů / cílové skupiny Vytvoření cíleného a funkčního systému podpory cílové skupiny, 1,1,2 by mohlo být i ty dopady o stresu
Indikátor výstupu:	30 podpořených rodin
Garant:	NNO
Náklady/zdroje financování:	10 000 000 Kč/OPZ+ (1.1 a 1.2))
Předpoklad realizace/termín:	2025 – 2028
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Nízká informovanost a neporozumění, Nedostatečná dostupnost zdravotní péče - bariéry spojené se sociálním vyloučením – nízké příjmy, soc. izolace i geografická, strach, styl života)
2 Priorita	PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ A SYSTEMATICKÁ PRÁCE S DĚTMI A MLÁDEŽÍ
2.1 Obecný cíl	Do roku 2025 si 15 dětí zvýší osobní kompetence utvářející kompetence pracovní; v rámci rozšíření služby o terénní formu získá nově podporu 10 dětí; min. 20 z nich se aktivně zapojí do výběru, přípravy a realizace aktivit NZDM (např. formou samosprávy, dobrovolnictví, participativních projektů pro mládež apod.).
2.1.1 Opatření	Od roku 2023 do konce roku 2025 budou v rámci Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež zařazeny

	zájmové aktivity zaměřené na spolupráci, udržení pozornosti, procvičování jemné motoriky a manipulace s různými pomůckami
Cílová skupina:	Děti a mládež
Očekávané dopady:	Rozvoj sociálních dovedností Posílení soustředěnosti, pozornosti, trpělivosti Posílení schopnosti dokončit aktivitu Smysluplné trávení volného času
Indikátor výstupu:	Počet podpořených osob
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2023 – 2025
Vazba na analýzu další opatření a cíle:	Potřeba definovaná skupinou prevence kriminality: nízká schopnost soustředění dětí docházejících do NZDM, neochota dokončit úkol/aktivitu, nepodporující prostředí v rodině
2.1.2 Opatření	Od roku 2023 je týmem 2 pracovníků NZDM v úvazku 2,0 realizována podpora dětí a mládeže „v terénu“ vč. participativních projektů dětí a mládeže
Cílová skupina:	Děti a mládež
Očekávané dopady:	Zvýšení dostupnosti služby, smysluplnější trávení volného času Budování důvěry Naplňování potřeb dětí, posílení jejich kompetencí, odolnosti Snižování rizikového chování, rušení veřejného pořádku Zapojení služby do místního funkčního systému podpory dětí a mládeže
Indikátor výstupu:	Počet podpořených osob
Garant:	NNO
Náklady/zdroje financování:	12 526 920 Kč/OPZ (2.1.1 a 2.1.2)
Předpoklad realizace/termín:	2023 – 2025
Vazba na analýzu další opatření a cíle:	Potřeba definovaná skupinou prevence kriminality: Prevence rizikového chování, Zajištění smysluplného trávení volného času dětí, Podporuje snížení rušení veřejného pořádku
3 Priorita	BEZPEČNÝ VEŘEJNÝ PROSTOR, SMYSLUPLNÝ VOLNÝ ČAS VE VEŘEJNÉM PROSTORU, POSÍLENÍ KOMUNITNÍCH VAZEB A BUDOVÁNÍ AKTIVNÍHO SOUSEDSTVÍ
3.1 Obecný cíl	Od roku 2022 do roku 2025 jsou prostřednictvím aktivit pro veřejnost a aktivit Městské policie zapojení občané v různých částech města za účelem vzájemné komunikace a nalézání řešení, zvýšení jejich zájmu a podílení se na veřejném dění a posílení komunitního života v obci
3.1.1 Opatření	Od roku 2022 probíhá zvýšený dohled strážníků Městské policie na tzv. hotspotech dle Bezpečnostní analýzy 2022
Cílová skupina:	Děti a mládež Občané města
Očekávané dopady:	Zvýšení pocitu bezpečí

	Snížení případů především vandalismu a rušení veřejného pořádku Naplnění potřeb obyvatel města
Indikátor výstupu:	Statistika - obchůzky
Garant:	Městská policie
Náklady/zdroje financování:	Vlastní zdroje
Předpoklad realizace/termín:	2022 - 2025
Vazba na analýzu další opatření a cíle:	Reaguje na stížnosti a rušení veřejného pořádku skupinami mládeže a dětí, analýzu míst se zvýšeným výskytem hlášení
3.1.2 Opatření	Od roku 2022 do roku 2025 proběhnou minimálně 2x ročně veřejná setkání za účasti vedení města, sociálního odboru, škol, NNO, MP a PČR v různých částech města (participativní setkání s veřejností, která budou vycházet z aktuálních potřeb místní komunity za podpory externího facilitátora)
Cílová skupina:	Občané města
Očekávané dopady:	Podpora participace občanů Průběžné zjišťování potřeb a zapojování občanů do řešení Zvýšení pocitu bezpečí Účast na komunitních akcích a participativních setkáních Zvýšení míry participace občanů (od informování, přes konzultace, zapojování, interaktivní partnerskou spolupráci, až po spontánní mobilizaci/sebemobilizaci)
Indikátor výstupu:	Počet setkání, počet účastníků
Garant:	Město
Náklady/zdroje financování:	Vlastní zdroje
Předpoklad realizace/termín:	2022 - 2025
Vazba na analýzu další opatření a cíle:	Jedná se o podpůrné opatření, reaguje na definované problémy napříč analýzami
3.2 Obecný cíl	Smysluplný volný čas ve veřejném prostoru
3.2.1 Opatření	Do konce roku 2023 dojde k zajištění podmínek pro efektivní využití veřejných prostor s ohledem na potřeby aktivního trávení volného času zejména dětí, mládeže a seniorů dle navrhovaných řešení komise prevence kriminality v minimálně dvou městských částech
Cílová skupina:	Děti a mládež Seniori
Očekávané dopady:	Smysluplné a aktivní trávení volného času mládeže a seniorů na vhodných místech ve veřejném prostoru
Indikátor výstupu:	Rozšíření/doplnění herních prvků nebo prostor, nebo zřízení nových dle potřeb dětí 9+ Rozšíření/doplnění herních prvků nebo prostor, nebo zřízení nových dle potřeb seniorů
Garant:	Město
Náklady/zdroje financování:	Vlastní zdroje
Předpoklad realizace/termín:	12/2023

Vazba na analýzu další opatření a cíle:	Potřeba definovaná skupinou prevence kriminality, Reaguje na zjištění v rámci průzkumu veřejného prostoru realizovaném na autobusovém nádraží a Kruhovém náměstí, potřebu realizovat terénní práci při NZDM (zajištění vhodných míst ve veřejném prostranství)
4 Priorita	PRÁCE S OBĚTMI
4.1 Obecný cíl	Do konce roku 2023 dojde ke zvýšení dostupnosti poradenství pro oběti trestných činů napříč dostupnými službami
4.1.1 Opatření	Do konce roku 2022 získá znalosti v oblasti práv obětí a související podpory 6 místních odborných pracovníků v rámci akreditovaného kurzu
Cílová skupina:	Odborní pracovníci města (včetně MP) a sociálních služeb Oběti Oběti trestných činů
Očekávané dopady:	Zvýšení informovanosti o dostupnosti pomoci pro oběti Zvýšení odborných znalostí pracovníků Zkvalitnění podpory pro oběti
Indikátor výstupu:	počet účastníků akreditovaného kurzu
Garant:	In iustitia, Město
Náklady/zdroje financování:	Vlastní zdroje
Předpoklad realizace/termín:	12/2022
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Potřeba definovaná v rámci analýzy prevence kriminality
4.1.2 Opatření	Do konce roku 2023 vznikne a bude mezi odborné pracovníky distribuován obrázkový leták - rozcestník s informacemi o možnostech pomoci a řešení pro oběti
Cílová skupina:	Oběti Oběti trestných činů Odborní pracovníci
Očekávané dopady:	Zvýšení informovanosti o dostupnosti pomoci pro oběti Zvýšení odborných znalostí pracovníků Zkvalitnění podpory pro oběti
Indikátor výstupu:	Distribuce Počet rozdaných letáků – počet kontaktů Počet odborných pracovníků, kteří si zvýšili znalosti
Garant:	NNO, Město, ASZ
Náklady/zdroje financování:	Vlastní zdroje
Předpoklad realizace/termín:	12/2023
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Potřeba definovaná v rámci analýzy prevence kriminality

B.2/ ZAMĚSTNANOST

1 Priorita	ZVÝŠENÍ ZAMĚSTNATELNOSTI OSOB SE ZTÍŽENÝM PŘÍSTUPEM NA TRH PRÁCE
1.1 Obecný cíl	Do konce roku 2025 posílí pracovní kompetence či získá pracovní zkušenost 30 osob
1.1.1 Opatření	Od roku 2023 funguje systematická podpora zvyšující zaměstnatelnost osob se ztíženým přístupem na trh práce (individuální podpora, aktivizační programy, zjišťování míry motivace) ve spolupráci s ÚP
Cílová skupina:	Osoby se ztíženým přístupem na trh práce
Očekávané dopady:	Zvýšení pracovních kompetencí Uplatnění na trhu práce Předcházení nestabilním a nedostatečným příjmům (včetně dávek) Zlepšení postavení osob na otevřeném trhu práce Zvýšení zaměstnanosti osob ze sociálně znevýhodněného prostředí
Indikátor výstupu:	Počet podpořených osob
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2023 – 2025
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Posiluje opatření zaměřená na zadluženost, eliminuje bariéry pro vstup na trh práce
1.1.2 Opatření	Od roku 2023 jsou ve spolupráci s ÚP mapovány potřeby zaměstnavatelů a vytíkována pracovní místa vhodná pro snížené úvazky
Cílová skupina:	Osoby se ztíženým přístupem na trh práce
Očekávané dopady:	Sladění potřeb zaměstnavatelů s nabídkou rekvalifikačních kurzů Zvýšení šancí uplatnění se na volném trhu práce
Indikátor výstupu:	Počet vhodných míst Počet podpořených osob
Garant:	NNO
Náklady/zdroj financování:	13 515 264 Kč/OPZ (1.1.1 a 1.1.2)
Předpoklad realizace/termín:	2023 – 2025
Vazba na analýzu, další opatření a cíle	Potřeba definovaná v rámci jednání skupiny prevence kriminality
1.1.3 Opatření	Od roku 2022 probíhají minimálně 2x za rok informativní tematické schůzky pracovníků ÚP, MěÚ a NNO
Cílová skupina:	Osoby se ztíženým přístupem na trh práce Pracovníci NNO

Očekávané dopady:	Posílení spolupráce a výměna informací pro adresnější podporu potřebných osob
Indikátor výstupu:	Počet setkání
Garant:	ÚP
Předpoklad realizace/termín:	2023 – 2025
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Potřeba definovaná v rámci jednání skupiny prevence kriminality – nízká informovanost o novinkách, nedostatečná výměna informací v souvislosti s konkrétními problémy

B.3/ ZADLUŽENOST

1 Priorita	ZMÍRNĚNÍ DOPADŮ A ŘEŠENÍ PŘEDLUŽENOSTI OBYVATEL
1.1 Obecný cíl	Od roku 2025 poskytuje dluhová poradna individuální podporu a podporu exekutovaných zaměstnanců v rozšířené kapacitě 3,7 úvazku pracovníků
1.1.1 Opatření	Do poloviny roku 2028 řeší své dluhy 450 osob
Cílová skupina:	Zadlužené osoby, osoby ohrožené sociálním vyloučením
Očekávané dopady:	Stabilizace finanční situace osob Snížení zadlužení na individuální úrovni Zlepšení kvality života Obnova narušené životní stability a mezilidských vztahů
Indikátor výstupu:	počet podpořených osob
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2025 - 2028
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Vysoký počet zadlužených osob, Vysoký počet osob v exekuci, prevence zadlužování
1.1.2 Opatření	Do poloviny roku 2028 je v rámci dluhového poradenství podáno 32 insolvenčních návrhů a podpořeno 50 osob, které budou znát podmínku pro vstup do insolvence a budou podpořeni poradenstvím pro úspěšné plnění insolvence
Cílová skupina:	Osoby ohrožené sociálním vyloučením, Osoby v exekuci, zadlužené osoby
Očekávané dopady:	Oddlužení Zlepšení kvality života
Indikátor výstupu:	Počet podaných návrhů Počet podpořených osob
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2025 – 2028

Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Vysoký počet osob v exekuci
1.1.3 Opatření	Od června roku 2024 do června 2028 je za účelem zachování kvality poradenství napříč službami průběžně realizováno minimálně 8 setkání dluhové platformy
Cílová skupina:	Spolupracující NNO Pracovníci MěÚ Žatec Odborná veřejnost
Očekávané dopady:	Vzájemná výměna informací o zadlužení a spolupráce při řešení dluhu včetně dluhu vůči městu, zvyšování informovanosti o možnostech efektivního řešení
Indikátor výstupu:	Počet setkání dluhové platformy
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2024 – 2028
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Potřeba pokračování provázané spolupráce
1.1.4 Opatření	Od roku 2025 bude navázána spolupráce minimálně se dvěma zaměstnavateli k podpoře 15 zadlužených zaměstnanců
Cílová skupina:	Osoby ohrožené sociálním vyloučením Osoby v exekuci Zadlužené osoby Zaměstnavatelé (mzdové účetní)
Očekávané dopady:	Vyšší ochota zaměstnávat zadlužené Zvýšení šance na oddlužení
Indikátor výstupu:	počet podpořených zaměstnavatelů
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2025 – 2028
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Opatření posiluje individuální podporu a snižování zadluženosti. Posiluje opatření v oblasti zaměstnanosti
1.1.5 Opatření	Do poloviny roku 2028 budou vytvořena a předána vedení města doporučení pro vznik pravidel/koncepce pro práci se zadlužeností obyvatel na úrovni města
Cílová skupina:	Osoby ohrožené sociálním vyloučením Osoby v exekuci Zadlužené osoby
Očekávané dopady:	Posílení systematické práce s dluhy Zvýšení šance na oddlužení
Indikátor výstupu:	1 pravidla
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2025 – 2028

Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Opatření posiluje individuální podporu a snižování zadluženosti. Posiluje opatření 1.1.3
1.2 Obecný cíl	Od roku 2025 je poskytováno odborné sociální poradenství se zaměřením na podporu zadlužených osob s kumulací dalších sociálních obtíží o kapacitě 1,65 úvazku
1.2.1 Opatření	Do roku 2028 řeší další sociální obtíže související s dluhy své dluhy 200 osob
Cílová skupina:	Zadlužené osoby, osoby ohrožené sociálním vyloučením s vícečetnými problémy, které mají vazbu na dluhovou situaci
Očekávané dopady:	Stabilizace finanční situace osob Snížení zadlužení na individuální úrovni Zlepšení kvality života Zlepšení nepříznivé sociální situace osob Obnova narušené životní stability a mezilidských vztahů Prevence selhání při insolvenční Snížení recidivy zadlužení
Indikátor výstupu:	Počet podpořených osob
Garant:	NNO
Předpoklad realizace/termín:	2025 – 2028
Náklady/zdroj:	20 000 000 Kč/OPZ+ (1.1.1 – 1.2.1)
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Vysoký počet zadlužených osob, vysoký počet osob v exekuci, prevence zadlužování, zvyšování počtu zadlužených osob s kumulací potíží v dalších souvisejících oblastech (nezaměstnanost, ztráta bydlení, fyzické a psychické zdraví, apod.)

B.4/BYDLENÍ

1. PRIORITA	POSÍLENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI BYDLENÍ ODPOVÍDAJÍCÍ POTŘEBÁM OBYVATEL ŽATCE
1.1 Obecný cíl	Do konce roku 2023 je v oblasti bydlení zmapován stav bytových potřeb a je strategicky plánován rozvoj na úrovni města
1.1.1 Opatření	Do konce roku 2022 jsou zmapovány rodiny s dětmi potýkající se s fenoménem „obchodu s chudobou“ a jejich bytové potřeby (participativní akční výzkum)
Cílová skupina:	Rodiny s dětmi Osoby sociálně vyloučené, ohrožené sociálním vyloučením
Očekávané dopady:	Podpora pro přípravu analýzy bytových potřeb

Indikátor výstupu:	Výzkumná zpráva
Garant:	ASZ
Náklady/zdroje financování:	Vlastní zdroje
Předpoklad realizace/termín:	12/2022
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Předchází a bude součástí analýzy bytových potřeb a struktury bytů, výskyt obchodu s chudobou
1.1.2 Opatření	Do poloviny roku 2023 vznikne sociodemografická analýza v oblasti bydlení včetně analýzy struktury bytů a analýzy bytových potřeb
Cílová skupina:	Pracovníci MěÚ Žatec Občané města
Očekávané dopady:	Zmapování současného stavu Možnost strategické plánování v oblasti bydlení
Indikátor výstupu:	Analýza
Garant:	Město, KP a LP, Rada města
Náklady/zdroje financování:	Vlastní zdroje
Předpoklad realizace/termín:	9/2022 – 6/2023
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Nízká dostupnost bydlení pro různé cílové skupiny
1.1.3 Opatření	Do konce roku 2023 vznikne koncepce bytové politiky ve městě
Cílová skupina:	Pracovníci MěÚ Žatec Občané města
Očekávané dopady:	Cílená podpora a strategické plánování v oblasti bydlení
Indikátor výstupu:	Koncepce
Garant:	Město, KP a LP, bytová komise
Náklady/zdroje financování:	Vlastní zdroje
Předpoklad realizace/termín:	6/2023 - 12/2023
Vazba na analýzu, další opatření a cíle:	Nízká dostupnost bydlení pro různé cílové skupiny

C/ IMPLEMENTACE, MONITORING A EVALUACE

Po schválení Plánu sociálního začleňování nastává implementační fáze zaměřená na naplňování vytyčených cílů, jejíž součástí je i monitoring a evaluace. Pro financování relevantních opatření mohou případní realizátoři požádat o podporu z vyhrazených finančních zdrojů ESIF. Pro žadatele z Operačního programu Zaměstnanost bude otevřena výzva sociálního začleňování, dostupnost výzvy Integrovaného regionálního operačního programu je určena aktuálním harmonogramem. Pracovníci Agentury pro sociální začleňování poskytují poradenství při zpracování žádostí o dotaci, zprostředkovávají komunikaci s řídicími orgány a zajišťují posouzení souladu hotové žádosti s Plánem sociálního začleňování. Naplňování cílů monitoruje Lokální partnerství viz Příloha č. 2 Procesy

a struktury řízení, koordinace a implementace PSZ, která upravuje role všech aktérů: Lokálního konzultanta, Manažera sociálního začleňování, Agentury sociálního začleňování, Lokálního partnerství, obce a dalších. Plán je zpracován na období let 2022 - 2026. Dokument je možné v průběhu spolupráce revidovat, přičemž každá revize musí být konzultována a schvalována Agenturou pro sociální začleňování. Následně schvalována voleným orgánem obce. Podstatné změny je zapotřebí konzultovat i s relevantními řídicími orgány Operačních programů. Projekty podávané ve výzvách určených pro lokality v Koordinovaném přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám musí povinně prokazovat soulad s Plánem sociálního začleňování. Soulad, který je povinnou přílohou projektu, vydává Agentura pro sociální začleňování na základě kompletní projektové žádosti. Posouzení žádosti a vydání stanoviska koordinuje lokální konzultant Agentury.

C.1/ Implementace plánu

Proces implementace zahrnuje zavedení a realizaci opatření včetně vyhodnocení, které posílí efektivitu zavedených opatření. Pro tento účel jsou stanoveny cíle a související dopady, které budou s ohledem na realizaci opatření ověřovány.

Role Agentury pro sociální začleňování

Agentura bude aktivně podporovat obec v průběhu celé implementace. Konkrétně budou ze strany ASZ zajišťovány tyto aktivity:

- metodická podpora – monitoring a sběr dat,
- spolupráce při průběžném vyhodnocování nastavených opatření (monitoring indikátorů účinnosti),
- spolupráce při podpoře realizace aktivit vycházejících ze strategie,
- přenášení podnětů ze strany obce k národním institucím, včetně příslušných resortů,
- podpora při tvorbě evaluačního mechanismu a při realizaci průběžné evaluace plnění ustanovení PSZ,
- podpora při výzkumných aktivitách a tvorbě opatření založených na získaných datech,
- podpora komunikace aktivit města a dalších aktivit směrem k veřejnosti.

Role obce a dalších zapojených aktérů

Obec bude aktivně spolupracovat na definovaných cílech v rámci strategie. Konkrétně bude obec zajišťovat tyto aktivity:

- materiální a organizační podpora realizovaných akcí, včetně jednání Lokálního partnerství,

- aktivní realizace příslušných opatření, součinnost při naplňování cílů definovaných v jednotlivých aktivitách vymezených v PSZ včetně zapojení příslušných odborů,
- úzkou spoluprací při komunikaci realizovaných opatření směrem k veřejnosti,
- spolupráce při naplňování opatření definovaných v jednotlivých oblastech (na základě plánu),
- spolupráce na výzkumné činnosti,
- spolupráce na procesu monitoringu a vyhodnocování příslušných dopadů, sběr dat

Obec pověří jednoho pracovníka, který bude mít kompetence pro řešení agendy sociálního začleňování a který bude odpovídat za koordinaci výše uvedeného.

C.2/ Analýza rizik

Název rizika	Pravděpodobnost	Závažnost	Vyhodnocení
Nízká motivace CS k zapojení do aktivit a preventivních programů zdraví	Střední	Vysoká	Průběžné
Prevence rizika:	• zajímavá nabídka odpovídající potřebám CS • propojení na již stávající nabídku zajišťující organizace, propagace		
Nezájem ze strany CS o aktivity zaměřené na získávání pracovních kompetencí a pracovních zkušeností	Střední	Vysoká	Průběžné
Prevence rizika:	• Zhodnocování míry motivace		
Nedostatečné kapacity pracovníku MěÚ Žatec pro tvorbu a koordinaci vzniku analýzy a bytové koncepce	Vysoká	Vysoká	Průběžné
Prevence rizika:	• Delegace úkolů		

	• Jasně přidělení úkolů • Zapojení do mapování potřeb místní aktéry		
Neochota zaměstnavatelů zaměstnávat zadlužené osoby	Střední	Střední	Průběžně
Prevence rizika	• Navázání dlouhodobé spolupráce • Dostatečné informování a poradenství pro mzdové účetní		
Obrázkový rozcestník bude pro CS nedostatečně srozumitelný	Nízká	Střední	Průběžně
Prevence rizika	• Participace CS na vzniku rozcestníku formou fokusní skupiny nebo jiné participativní metody • Ověření srozumitelnosti v průběhu		
Nenajdou se vhodné veřejné prostory dostupné (z centra, seniorům, dětem 9+) pro trávení volného času	Střední	Střední	Průběžně
Prevence rizika	• Zapojení komise architektury • Zakomponování řešení do strategického plánu rozvoje města		
Nedojde k rozšíření kapacit SS NZDM (registrace, rozšíření CS)	Střední	Střední	Průběžně
Prevence rizika	• Individuální jednání s krajem a městem		
Nedostatečné zdroje a kapacity pro zajištění veřejných setkání	Střední	Vysoká	Průběžně
Prevence rizika	• Využití vlastních zdrojů města, nadačních výzev na podporu komunitního života v obcích, podpory MAS Vladař apod. • Personální propojení s aktivitami na propagaci a podporu participativního rozpočtu města		
Nedostatečná komunikace města o tématech a projektech s veřejností a obyvateli SVL	Nízká	Vysoká	Průběžně

Prevence rizika	• Příprava, realizace, pravidelné hodnocení a revize místního komunikačního plánu v návaznosti na PSZ • Seminář o komunikaci sociálního začleňování s ASZ
------------------------	--

C.3/ Monitoring, evaluace a revize plánu

Plán bude hodnocen v souladu s obsahem příslušného naplnění cíle. Pro účely monitoringu byl ASZ vytvořen proces, který se zaměřuje na reflexi změn (zamýšlených i nezamýšlených), které jsou dosahovány realizovanými opatřeními strategie.

Jednotlivé cíle definované v rámci PSZ budou po dobu spolupráce s ASZ průběžně monitorovány a budou vyhodnocovány dopady jednotlivých opatření implementovaných v rámci PSZ. Výsledky monitoringu budou poskytnuty a diskutovány dle potřeby s vedením města a jeho orgány.

V procesu vyhodnocování PSZ budou zúčastnění aktéři vycházet z:

- evaluačních zpráv realizovaných projektů
- měřitelných výstupů aktivit realizovaných v rámci PSZ
- a dalších zdrojů

Na monitoring a evaluaci dopadů se budou aktivně podílet pracovníci obce, neziskových organizací a dalších zapojených institucí v úzké spolupráci s pracovníky ASZ (lokální konzultant, evaluátoři, experti pro tematické oblasti).

Vyhodnocování aktivit strategie a monitoring aktivit

Statistická data

Indikátor	Hodnota	Komentář
Počet obyvatel obce	18 346	k 1. 1. 2022, zdroj ČSÚ
Počet sociálně vyloučených lokalit v obci	5	Kvalifikovaný odhad
Počet obyvatel sociálně vyloučené lokality	700 - 800	Kvalifikovaný odhad
Počet osob v exekuci	2003	k 31.12.2021, zdroj Exekutorská komora ČR
Počet UoZ	850	k březnu 2022, zdroj ÚP

Přehled indikátorů výstupu

Oblast	Jednotka	Cílový stav	Obsaženo v opatření
Prevence	Podpořené osoby	8	1.1.1
Prevence	Podpořené osoby	40	1.1.2
Prevence	Podpořené osoby	30	1.1.3
Prevence	Podpořené osoby, setkání, spolupracující subjekty	50, 8, 5	1.2.1
Prevence	Podpořené rodiny	30	1.2.2
Prevence	Podpořené osoby	15	2.1.1
Prevence	Podpořené osoby	20	2.1.2
Prevence	Statistika - obchůzky		3.1.1
Prevence	Setkání	6	3.1.2
Prevence	Rozšířené nebo doplněné „herních“ ploch	2	3.2.1
Prevence	Účastníci	6	4.1.1
Prevence	Rozdané letáky		4.1.2
Zaměstnanost	Podpořené osoby	30	1.1.1
Zaměstnanost	Vhodná pracovní místa	2	1.1.2
Zaměstnanost	Tematické schůzky	6	1.1.3
Zadluženost	Podpořené osoby	450	1.1.1
Zadluženost	Podpořené osoby Insolvenční návrhy	50, 32	1.1.2
Zadluženost	Setkání	8	1.1.3

Zadluženost	Podpoření zaměstnavatelé	2	1.1.4
Zadluženost	Pravidla	1	1.1.5
Bydlení	Výzkumná zpráva	1	1.1.1
Bydlení	Analýza	1	1.1.2
Bydlení	Koncepce	1	1.1.3

Harmonogram monitoringu, evaluace a revize PSZ

Termín	Zapojení aktéři	Výstup
2024 (2. a 3. čtvrtletí) Sledování plnění plánu a monitoring dopadů	Realizátoři projektů, garanti opatření a zapojené spolupracující organizace ve spolupráci s ASZ (lokální konzultant)	Sběr dat, průběžné hodnocení a monitoring dopadů PSZ
2024 (4. čtvrtletí)	ASZ (lokální konzultant, metodik, experti dle dané problematiky)	Nastavení výsledkových indikátorů PSZ pro účely evaluace
2025 (1. pololetí)	Realizátoři projektů, garanti opatření a zapojené spolupracující organizace ve spolupráci s ASZ (lokální konzultant, evaluátor)	Sběr dat, průběžné hodnocení a monitoring dopadů, výsledkových indikátorů PSZ
2025 (3. čtvrtletí)	ASZ (lokální konzultant, metodik, experti dle dané problematiky, evaluátor)	Závěrečná zpráva hodnocení PSZ, včetně návrhu doporučení návazných opatření
2025 (4. čtvrtletí)	Lokální partnerství a Komunitní plánování	Revize PSZ

D/FINANCOVÁNÍ PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

Priorita	Obecný cíl	Opatření	Alokace (KPSV+)	Operační program	Prioritní osa	Specifický cíl OP
ZADLUŽENOST						
1	1.1	1.1.1 1.1.2 1.1.3	20 000 000,-	OPZ+		

		1.1.4 1.1.5				
ZAMĚSTNANOST						
1	1.1	1.1.1 1.1.2	13 515 264,-	OPZ+		
PREVENCE, ZDRAVÍ, RODINA						
1	1.1 1.2	1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.2.1 1.2.2	10 000 000,-	OPZ+		
2	2.1	2.1.1 2.1.2	12 526 920,-	OPZ+		
OPZ+ (KPSV+) celkem:		56 042 184,-				
IROP (KPSV+) celkem:		0,-				
PSZ celkem:		56 042 184,-				

SEZNAM

Zdroje:

Bezpečnostní analýza města Žatec na rok 2022

Evaluační zpráva Žatec (2022)

Vstupní analýza města Žatec (2019)

Tabulky a grafy:

Tabulka č. 1 Index SV: srovnání let 2018 - 2020

Tabulka č. 2 Index SV: srovnání let 2021 - 2023

Tabulka č. 3 Kriminalita 2020/2021

Tabulka č. 4 Kriminalita rozdíl mezi roky 2020 a 2021

Tabulka č. 5 Pachatelé

Tabulka č. 6 Přestupky 2020 – 2021

Tabulka č. 7 Statistiky - Intervenční centrum Spirála ÚK rok 2021

Tabulka č. 8 Počet osob v exekuci 2017

Tabulka č. 9 Počet osob v exekuci 2020

Tabulka č. 10 Osobní bankroty 2018 – 2020

Tabulka č. 11 Exekuce a insolvence – srovnání v letech 2021 - 2022

Tabulka č. 12 Exekuce a insolvence – srovnání v letech 2023 - 2024

Graf č. 1 Vývoj UoZ dle délky evidence v letech 2016 a 2022

Graf č. 2 Osoby bez vzdělání a s neúplným vzděláním v letech 2016 – 2022

Tabulka č. 13 Počet UoZ dle vzdělání rok 2017

Tabulka č. 14 Počet UoZ dle vzdělání rok 2022

Graf č. 1 Podíl obyvatel Žatce pobírajících příspěvek na bydlení v letech 2016–2020

Graf č. 2 Podíl obyvatel Žatce pobírajících doplatek na bydlení v letech 2016–2020

Přílohy:

příloha 1 Pomocné analýzy problémů a příčin

příloha 2 Návrh opatření analýzy prevence kriminality

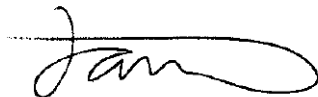
příloha 3 Řídící struktura implementace

USNESENÍ
z 5. jednání Zastupitelstva města Žatce
konaného dne 26. 9. 2024

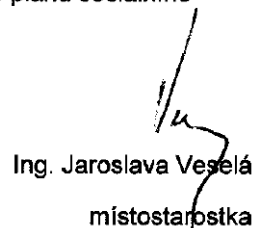
usnesení č. 109/24

Revize Strategického plánu sociálního začleňování

Zastupitelstvo města Žatce projednalo a schvaluje revizi Strategického plánu sociálního začleňování města Žatce na období 2022–2026.

Ing. Radim Laibl
starosta

Ing. Jaroslava Veselá
místostarostka

VYJÁDŘENÍ ODBORU PRO SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ (AGENTURA) MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR K PLÁNU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

Žadatel o vyjádření stanoviska (územní celek): **Město Žatec**

Revize Plánu sociálního začleňování (PSZ) schválena dne: **26.9.2024**

Kritérium	Komentář
Návaznost PSZ na předchozí strategické dokumenty (jejich účinnost/úspěšnost)	Revize Plánu sociálního začleňování reaguje na nové potřeby lokality. Realizace opatření zaměřených na řešení zadluženosti předchozího strategického plánu sociálního začleňování byla velmi úspěšná. Většina opatření plněných oblastí byla naplněna a plán byl vyhodnocen v rámci evaluace. V aktuálním plánu sociálního začleňování nedošlo k dostatečnému pokrytí opatření v oblasti zadluženosti a zdraví. Při průběžném vyhodnocení plnění plánu bylo přistoupeno k zmapování situace. Nové poznatky jsou zakomponovány do této revize. Místní aktéři se aktivně zapojili do mapování. O problematiku sociálního vyloučení mají zájem. Revize Plánu sociálního začleňování rozvíjí dobrou zkušenost z realizace integračních opatření předchozí strategie, a doplňuje ji o další opatření na základě nových poznatků a současného vývoje. Ostatní opatření zůstávají nezměněna.
Soulad PSZ se strategickými dokumenty kraje a ČR v oblasti sociálního začleňování a se souvisejícími dílčími politikami, strategiemi a plány	PSZ a jeho cíle jsou v souladu se Strategií sociálního začleňování 2014–2020 a Strategie romské integrace 2021–2030.
Kvalita procesu strategického plánování	Nové potřeby, cíle a opatření revize strategického plánu byly formulovány prvotně při průběžném vyhodnocení plnění plánu sociálního začleňování. Dále byly rozpracovány v pracovní skupině dluhy. Problémy, potřeby, cíle a opatření strategického plánu byly formulovány místními aktéry. Místní aktéři přistupují k plánování zodpovědně, připravují v rámci jednání analytické podklady, vyhodnocují poznatky a navrhují řešení. Doporučení pro řešení zadluženosti vypracovala i expertka ASZ. Navrhovaná revize opatření byla komunikována se zástupci vedení města.
Kvalita zpracování PSZ	V rámci strategického plánování byl dodržen postup od identifikace potřeb až po návrhovou část. Sebraná data jsou spolehlivá a reprezentativní (zdrojem dat je index SV, data

Kritérium	Komentář
	<i>exekutorské komory a vlastní data ze šetření místních aktérů) a jsou v souladu s navrhovanými opatřeními.</i>
Respektování intervenční logiky (dodržení principu „problém-příčina-návrh řešení“)	<i>Ano, revidovaná opatření splňuje intervenční logiku problém – příčina-řešení. Opatření jsou vzájemně provázaná. Obsahují výstupy i očekávané dopady včetně kvantifikace dopadů, pokud to bylo možné. Výstupy jsou navázané na indikátory.</i>
Dopady PSZ	<i>V plánu jsou formulované změny, k nimž má plán přispět, klíčové výsledky a dopady strategického plánu jsou definovány prostřednictvím indikátorů; výsledky a dopady jsou stanoveny realisticky, je popsán způsob evaluace strategického plánu. Revidovaná opatření jsou zároveň i projektovým záměrem a budou vyhodnocena i prostřednictvím realizace projektu.</i>
Způsobilost PSZ pro čerpání dotací z výzvy k předkládání žádostí o podporu v rámci Operačního programu Zaměstnanost určené pro podporu sociálního začleňování v sociálně vyloučených lokalitách	<i>Cíle, opatření a cílové skupiny plánu, u nichž se předpokládá financování z operačních programů zařazených do KPSV21+, odpovídají cílům, podporovaným aktivitám/opatřením a cílovým skupinám příslušných investičních priorit těchto programů. Čerpání z operačních programů je v plánu přehledně zpracováno do tabulek umožňujících stanovení alokací ve výzvách.</i>
Celkový komentář	<i>Revize Plánu sociálního začleňování Žatec bezprostředně reaguje na nové potřeby v oblasti dluhů a zdraví. Předchozí opatření nebyla plněna v plném rozsahu a jsou revidována s ohledem na vývoj zadluženosti ve městě. Jsou zpracována na základě spolupráce místních aktérů v rámci pracovní skupiny dluhy, dat ze zkušenosti aktérů řešících zadlužení a zdraví osob z relevantních cílových skupin, aktuálních dostupných dat o počtu exekucí, insolvencí včetně dluhů vůči městu.</i> Odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR ☒ DOPORUČUJE ☐ NEDOPORUČUJE Plán sociálního začleňování Žatec na období 2022 - 2026 <i>k financování v rámci výzvy k předkládání žádostí o podporu v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus určené pro podporu sociálního začleňování v sociálně vyloučených lokalitách.</i>

**Vyjádření za odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR,
oddělení regionálního centra západ zpracoval/a:**

Dne

PhDr. Albína Radová
Metodička oddělení regionální centrum západ (RCZ)

**Potvrzení stanoviska ředitelem odboru pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro
místní rozvoj ČR:**

Dne

Mgr. Martin Šimáček
ředitel